

GLASILO OBČANOV

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA LITVIJA

REPUBLIKA SLOVENIJA
LITVIJA 3
11270 LITVIJA

MAJ 1989, ŠTEVILKA 5

Namesto uvodnika

Pred vami je, spoštovani bralci, majska številka našega glasila. Lahko boste ugotovili, da je nekoliko drugačna. V glavnem so jo pisali mladi, ali pa se je vsaj pisalo o njih. Sicer pa ni nič čudnega, saj smo v maju. Mesecu mladosti, mesecu ljubezni, maturantskih izletov in valet, mesecu, ko se končuje obdobje prvih odraščanj in začenja neka druga pot.

Za mlade pogosto ugotavljajo, da so kritični, brezkompromisni, včasih tudi prehitri. Da se jim mudi čim hitreje stopiti v areno življenja, pokukati v vse kotičke, odgrniti vse zastore, spoznati vse skrivnosti, skratka, biti DEJAVNI. Pa saj je tako tudi prav. Spodobi se tako za vsako mlado generacijo.

Morda se njihova razmišljanja ne bodo zdela komu čisto po okusu, lahko se jim tudi kaj očita, a taka, kakršna so, so njihova. V celoti. Končno tudi gre za to, da vsakomur dovolimo, da pove svoje mnenje brez sprenevedanja in bojazni (upoštevajoč kulturo dialoga in moč argumentov), skupaj pa se bomo odločili za pot, ki bo nam vsem povšeči, po meri človeka.

V današnji številki torej mladi razmišljajo, ugotavljajo, poročajo, prikazali pa nam bodo tudi delček svoje literarne ustvarjalnosti.

Naj bo to tudi naš skupni prispevek k dnevu mladosti, ki naj bo drugačen; ustvarjalen in produktiven. Saj časi, v katerih živimo, ne dopuščajo kaj drugega. Od slehernega človeka se torej pričakuje, da bo dal od sebe vse, kar zmore dati. Le tako bo izpolnil svoj dolg sebi, generaciji in času, ki mu pripada, če parafraziramo Kardelja. In po tem se bo tudi vrednotil njegov osebni prispevek.

Pa srečno, mladost, saj je tvoja prihodnost. Nič drugačna ne more biti tudi sedanjost, skupaj z vsemi delovnimi ljudmi tega sveta!

Urednik

Podelili državna odlikovanja in srebrne znake Osvobodilne fronte slovenskega naroda za leto 1989

Srebrni znaki OF so priznanja, ki jih posameznikom, društvom in drugim skupnostim podeljuje Občinska konferenca SZDL za vsestransko družbeno aktivnost. Letos so ta priznanja prejeli štiri posamezniki in eno društvo.

Priznanja so bila podeljena na osrednji proslavi ob dnevu OF in krajevnem prazniku KS Gabrovka v Gabrovki 27. 4. 1989. Prejeli so jih:

JANEZ AVBELJ iz Litije
za nesebično vztrajno delo in prispevek pri kreptitvi in razvoju SZDL kot gibanja in fronte delovnih ljudi in občanov;

ALOJZ SIRK iz Preske nad Kostrevnico
za dolgoletno delo na različnih področjih samoupravnega in družbenopolitičnega delovanja v KS in občini ter zgledno in predano aktivistično delo v SZDL;

FRANC TRČON, Dragovšek, Štangarske Poljane
za uspešno delo in dosežene rezultate na področju družbenopolitične in društvene dejavnosti v KS Štangarske Poljane;

ALOJZ URBANIJA iz Vač
za dolgoletno in ustvarjalno delovanje na področju požarnega varstva ter za trud in dosežke pri uresničevanju ciljev SZDL;

NOGOMETNI KLUB ENOTNOST Jevnica
za dosežene rezultate dolgoletnega dela, za razvoj in širitev športno-rekreacijskih dejavnosti ter za ustvarjanje pogojev rekreacije in društvenega življenja v krajevni skupnosti Jevnica.

Na proslavi ob dnevu OF v Gabrovki so bila podeljena tudi državna odlikovanja. Za zasluge in uspehe pri delu, pomembne za socialistično graditev države, je predsedstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije odlikovalo z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

ANICO MALI iz Litije in
JANEZA RUSA iz Jevnice.

Alojz Sirk

Prvomajsko praznovanje na Sitarjevcu

Kljub hladnemu in deževnemu vremenu je tudi letošnji prvi maj na Sitarjevcu minil v dokaj veselem razpoloženju.

Ob standardnih čestitkah, slavnostnem govorniku, glasbi in solidni postrežbi dobre volje ni manjkalo, pa tudi pripravljenosti, da se drugo leto spet srečamo, ne! Le vreme bi si želeli, da bi bilo sončno kot nekoč.

Občinski komite o prenovi

Osrednjo pozornost na zadnji seji komiteja smo namenili prenovi zveze komunistov. Uvodno obrazložitev je podal sekretar MS ZKS Ljubljana Andrej Ambrožič. Osnutek dokumenta o prenovi je bil v vseh dosedanjih razpravah v osnovnih organizacijah podprt, saj v marsičem predstavlja sintezo prizadevanj ZKS v času od 10. kongresa ZKS. Še posebej pa so bile pohvaljene njegove kvalitete: kratkost, jasnost, lep jezik in mobilizacijski naboj. Dosedanja razprava je pokazala manj dilem, kot pa jih v resnici obstaja, verjetno ravno zaradi splošnosti in načetosti dokumenta. Da pa bi se te dileme čimprej razjasnile, smo se na seji komiteja zavzeli za pospešeno pripravo dokumentov, ki pomenijo konkretizacijo načelnih stališč, zlasti še novega statuta ZKS.

Zavzeli pa smo se tudi za to, da se komunisti v osnovnih organizacijah v razpravi ne omejujejo samo na obravnavo predloženega besedila, temveč da predvsem iščejo rešitve za svoje okolje, zlasti še glede organiziranosti in metod delovanja. Tako naj bi vsak komunist razmislil, v kakšnih oblikah projektne delovanja je pripravljen in sposoben delovati. Priložnost za konkretizacijo načel o drugačni kadrovske politiki v zvezi komunistov pa je že ob evidentiranju, ki sedaj poteka v osnovnih organizacijah.

Dogovorili pa smo se tudi, kaj bomo spremenili pri bodočem delu komiteja. Na seji komiteja je v bodoče potrebno vabiti tudi nosilce alternativnih predlogov oziroma je potrebno te alternativne predloge predstaviti članom komiteja v vseh fazah sprejemanja odločitev. Sklepi komiteja morajo biti oblikovani tako, da bo vedno možno javno in natančno preverjanje njihovega izvajanja in da bo iz njih razvidno, kdo je za realizacijo odgovoren. Nadaljevati je potrebno z že začeto prakso, da se na vsaki seji komiteja kot posebna točka dnevnega reda obravnavajo pobude in predlogi članov ter osnovnih organizacij. Vse oblike idejopolitičnega usposabljanja bomo še bolj odprli tudi za nečlane in jih povsod, kjer bo to le mogoče, organizirali kot javne tribune. Dogovorili smo se tudi, da bomo na sejah komiteja bolj podrobno obravnavali nekatera odprta vprašanja, ki jih prinaša dokument. Tako bomo že na prihodnji seji komiteja skušali razjasniti dilemo glede tega, ali družbenopolitične organizacije sodijo v združeno delo ali pa bi v bodoče tam imeli samo sindikat, vse ostale organizacije pa bi delovale na terenu. Prav tako bomo iskali argumente za oziroma proti rešitvi, da bi v bodoče v zvezo komunistov novi člani vstopali oziroma se vpisovali, ne pa da o sprejemu odloča osnovna organizacija.

Občinski komite je svoje predsedstvo tudi zadolžil, da prouči možnosti za organiziranje projektne skupine. Menili smo, da je bila na liniji projektne pristopa tudi pobuda z lanskoletne seje občinske konference ZKS o tem, da bi v občini oblikovali poseben team strokovnjakov, ki bi se

O prenovi je članom komiteja govoril sekretar MS ZKS Ljubljana Andrej Ambrožič

ukvarjali z razvojnimi vprašanji. V tem času je to pobudo obravnavalo več organov, vsi so pobudo sicer podprli, vendar je vsak mislil, da bi bilo primernejše, če bi se skupina oblikovala drugje in ne pri njem. Zato smo predlagali, da izvršni svet znova prouči pobudo, da bi se ta team oblikoval pri njem.

Na seji smo obravnavali tudi informacijo o uresničevanju resolucije

v preteklem letu. Znova smo se zavzeli za čimprejšnjo realizacijo pobud, ki smo jih dali v zvezi s kmetijstvom, drobnim gospodarstvom, urejanjem prostora, družbenimi dejavnostmi in razbremenjevanjem gospodarstva.

Seznani smo se tudi z razvojnim konceptom KZ Gabrovka—Dole, ki vključuje tudi nekatere zanimive nove zamisli o pridobivanju zdrave bio hrane.

Komite je obravnaval pobudo osnovne organizacije ZK Zavoda za

izobraževanje in kulturo v zvezi s ukinitvijo glasbene šole. Menili smo, da je potrebno glasbeno šolo obdržati, zadrege v zvezi s financiranjem vzdrževanja pa rešiti s prerazporeditvijo sredstev v okviru globalne bilance porabe, za kar se občinski komite vseskozi zavzema. Glede pobude OO ZKS Smartno, da se razmisli o ukinitvi medobčinskih svetov ZK, pa smo se dogovorili, da to vprašanje uvrstimo na dnevni red prve naslednje seje komiteja.

B. V.

Člani RK izvolili novo vodstvo Volilnoprogramska seja RK Litija

Delovno predsedstvo organizacije vodi volilnoprogramska seja

KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARTNO

Podelili bronasta priznanja OF

Na dan pred praznikom OF je predsednik Krajevne konference SZDL Šmartno Tomaž Malenšek podelil letošnja bronasta priznanja OF. Tokrat so jih prejeli: Ida Dolšek za desetletno uspešno vodenje Folklorne skupine Javorje, Lojzka Koritnik za dolgoletno delo v otroškem pevskem zboru, lutkovni skupini in društvu Mladi gasilec in Jože Vidic za več kot tridesetletno petje v šmarskem »Zvonu«, za sodelovanje v Šmarskem oktetu in za spodbujanje kulturnih akcij v Usnjarni, kjer je zaposlen. Na svečanosti so za kulturni spored poskrbeli člani mladinskega pevskega zbora pod vodstvom Janka Slimška, zgodovinski krožek pa je pod mentorstvom Toneta Škrabanje pripravil razstavo starih gospodinjskih predmetov.

20. aprila so se v veliki sejni sobi SO Litija zbrali delegati RK občine Litija na volilno-programsko sejo.

Po izvolitvi delovnega predsedstva in komisij so delegati najprej poslušali poročilo o delu obč. odbora RK Litija, ki ga je podal dosedanji predsednik tovariš Karlo Lemut, poročilo nadzornega odbora in blagajniško poročilo. Člani RK so na svoje delo lahko resnično ponosni, saj so uspeli tolikšni, da jih ne gre prezreti. Občinsko organizacijo RK, ki je bila ustanovljena 26. 7. 1946 v Sokolskem domu, danes sestavlja 20 KOR (po dve organizaciji RK sta v KS Jablanica in 2 na Dolah). Njihova temeljna dejavnost je skrb za človeka, ki se manifestira v najrazličnejših oblikah krvodajalskih akcijah, kjer so presežni plan kar za 44%, socialni dejavnosti in zdravstvenem prosvetljevanju.

V razpravi so člani RK še podrobneje osvetlili problem krvodajalstva, se zadržali pri najrazličnejših oblikah pomoči sočloveku, govorili o podmladkarjih RK, ki se jim po osnovni šoli izgubijo in bi jih bilo treba v RK sprejeti že v 7. razredu, pa do spoliziranosti, ki se odraža tudi že pri delu RK v nekaterih delih države.

Ob koncu so izvolili še novo vodstvo občinske organizacije RK, ki ga bo še naprej vodil predsednik tovariš Karlo Lemut, sekretarka pa bo tovarišica Majda Bizjak.

J. S., foto: K. Šušteršič

NOVICE V SLIKI IN BESEDI

10. maja so se v dvorani na Stavbah zbrali pionirji litijskih osnovnih šol, ki so jih tega dne sprejeli v podmladek RK. Po svečanem sprejemu so jim v kinu Litija zavrtele risanke, kar so sprejeli z velikim navdušenjem.

Zaključni koncert litijske GŠ so mladi glasbeniki organizirali 16. maja v dvorani na Stavbah. Pred polno dvorano so prikazali svoje enoletno delo in prejeli za to zaslužen aplavz.

Litijski sindikalni pihalni orkester se pospešeno pripravlja na področno godbeno tekmovanje, ki bo za PO Muta, PO Ptuj, SPO Litija in PO Radeče letos organizirano v Radečah.

V dneh pred 27. aprilom pa je priredil SPO tudi promenadni koncert na Valvasorjevi ploščadi.

Člani litijskega Plenuma SZDL so se 5. maja zbrali na Kegljšču v Litiji, kjer so poleg drugega govorili o političnem pluralizmu in prenovi SZDL. Gost srečanja je bil sekretar RK SZDL Slovenije tovariš Dušan Semolič, ki je v pogovoru s prisotnimi analiziral razmere, v katerih se ta trenutek nahaja naša frontna organizacija, in pokazal poti, ki se kažejo ob mnogoterih dilemah.

V drugem delu srečanja je predsednik IS SO Litija tovariš Bojan Mihelič seznanil prisotne z rezultati gospodarjenja v prvih mesecih, nato pa so nadaljevali s sestankom okrožnega odbora aktivistov OF litijskega okrožja.

O spremembah ustave SR Slovenije so v Litiji stekle resne razprave. Najprej je predsedstvo sklicalo posvet s predsedniki KK SZDL, kjer so se dogovorili za potek vseh aktivnosti, v torek, 16. maja, pa sta litijske aktiviste obiskala mag. Milan Gaspari in podpredsednik RK SZDL Geza Bačič, ki sta v razgovoru s prisotnimi razčistila dileme okrog ustavnih sprememb.

V preteklem mesecu so potekale skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, na katerih so delegati sprejemali tudi finančne načrte. Najtrši oreh so trli prav delegati izobraževalne skupnosti, ki se niso mogli odločiti za nobeno od predlaganih variant (po eni izmed njih bi zmanjkalo denarja za celotni dodatni program, po drugi pa bi bilo podcenjeno učiteljevo delo).

O tem bo stekel usklajevalni postopek v okviru občinske skupščine.

Ob zaključku javne razprave ob razgrnitvi urbanističnih zasnov je bil v mali sejni sobi SO Litija sklican zbor vseh zainteresiranih, ki so lahko izrazili svoje pomisleke in predlagali rešitve.

Ko boste pogledali naslednjo fotografijo, boste mislili, da je še lanska. Pa ni res. Posneli smo jo letos, 7. maja, ko je Janez Kranjc iz Litije našel svojega prvega 25 dag težkega gobana. Ste kaj zavistni?

J. S., foto: Wera

Ukrepi na področju zdravstvenega varstva za leto 1989

Zaostrene razmere pri izvajanju programov zdravstvenega varstva so prisotne že več let in so se zlasti poslabšale v lanskem letu ter dosegle kritično točko v prvih mesecih letošnjega leta. Tak položaj zdravstva je posledica razkoraka med sredstvi, ki jih zagotavljamo za zdravstvene storitve, in potrebnimi sredstvi za ohranjanje zdravstvenega varstva na doseženi ravni.

V strukturi prihodkov Občinske zdravstvene skupnosti Litija praktično edini vir predstavljajo izvorni prihodki (86%), ki se formirajo iz prispevka delavcev in drugih delovnih ljudi ter občanov. Zbrana sredstva pa ne zadoščajo več za vzdrževanje programov na doseženi ravni.

Za omejitev težkih finančnih razmer v zdravstvu na podlagi opredelitev iz Samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva, Samoupravnega sporazuma o usklajevanju planov zdravstvenih skupnosti v SR Sloveniji za obdobje 1986—1990 in srednjeročnega plana ZS Slovenije za obdobje 1986—1990 ter sklepov zborov Skupščine SR Slovenije je skupščina ZS Slovenije na 14. skupni seji obeh zborov v mesecu aprilu 1989 sprejela ukrepe na področju zdravstvenega varstva za leto 1989.

Na podlagi teh ukrepov so začasno spremenjene nekatere pravice uporabnikov do zdravstvenih storitev oziroma do socialne varnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom.

Z ukrepi so se spremenile obveznosti uporabnikov glede doplačil ob uresničevanju pravic do zdravstvenih storitev.

Za prvi pregled pri zdravniku v enotah osnovne zdravstvene dejavnosti bo tako treba doplačati 9.000 din, za ponovni pregled, vendar za največ 3 preglede, ki sledijo prvemu, pa 4.500 din. Za vsak prvi pogled v specialistično ambulantni dejavnosti bomo morali zdaj doplačati 14.500 din, trije ponovni pregledi pa bodo po 6.500 din.

Za zobozdravstvene storitve bo znova veljal »doplačilni« cenik. Tako bo treba za zalivko na eni ploskvi doplačati 8.100 din, za zalivko na dveh ploskvah pa 10.700 din. Zalivka na treh ali več ploskvah ali dograjevanje zobne krone z obročkom oziroma nazidkom, dentinskim vijakom pa bo stala 21.500 din. Za polno kovinsko prevleko bo potrebno doplačati 82.400 din, za akrilno ali armirano

prevleko 88.900 din, za totalno zobno protezo 187.400 din, za parcialno zobno protezo 232.300 din, za htevejšo parcialno zobno protezo z vlitimi elementi 251.300 din, za htevejšo vlitno protezo pa bo participacija znašala kar 525.700 din.

Za storitve pri pripravi, izdelavi in izdaji zdravil na recepte bomo doplačali 6.000 din, za vsak reševalni prevoz pri nujni medicinski pomoči 8.600 din, za neurgentni prevoz pa 80% polne cene, vendar največ 65.000 din.

Doplačilo za oskrbni dan v bolnišnici ali zdravilišču (za prvih 15 dni) bo znašalo 13.900 din. Za medicinske storitve pri bolnišničnem zdravljenju bo treba ob vsakem sprejemu plačati 43.500 din.

Prispevka posameznih uporabnikov ob uveljavljanju pravic do zdravstvenega varstva poleg »kategorij«, ki jih navaja Samoupravni sporazum o uresničevanju zdravstvenega varstva, ni mogoče določiti pri tetraplegikih in paraplegikih, pri zdravljenju nalezljivih bolezni, pri katerih je predpisano obvezno zdravljenje, pri zdravljenju malignih rakastih obolenj, hemofilije, skleroze multipleks, sladkorne bolezni, duševnih bolezni, mišično in živčno mišičnih bolezni, psoriaze, pri zdravljenju in negi bolnika na domu ter pri preventivnih in zdravstvenovzgojnih ukrepih. Uporabniki ne plačujejo prispevka tudi pri uveljavljanju zdravstvenih storitev, ki so v neposredni vzročni zvezi z obolenji iz tega odstavka.

Plačila k ceni zdravstvenih storitev so oproščeni tudi uporabniki, ki zavoljo svojega gmotnega položaja ne morejo prispevati k stroškom za zdravstvene storitve.

Za uveljavljanje oprostitev na podlagi svojega socialnega in gmotnega položaja se oglasite na Centru za socialno delo, Parmova 9, pri tov. Kristu Rupniku.

Po opredelitvah iz Samoupravnega sporazuma o uresničevanju soci-

alno-varstvenih pravic (Uradni list SRS, št. 26/84) je uporabnik upravičen do oprostitve doplačila k ceni zdravstvenih storitev, če stvarni mesečni dohodek na družinskega člana ne presega 45% čistega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu, to je 323.800 din oziroma preračunano na tekoči osebni dohodek približno 800.000 din.

Prav tako ne prispevajo k ceni zdravstvenih storitev uporabniki, ki trajno potrebujejo dializo, in sicer za reševalne prevoze, in ženske do 19. leta starosti, ki niso v delovnem razmerju, in sicer za kontracepcijska sredstva in umetno prekinitve nosečnosti.

Na podlagi sprejetih ukrepov niso več oproščeni plačila participacije za prve preglede v osnovnih dejavnostih in za zdravila ob prevzemu na recept uporabniki, stari 70 in več let, ter osebe z najmanj 70% telesno okvaro in tudi ne uporabniki za prve preglede v osnovni zdravstveni dejavnosti, ki se zdravijo zaradi nalezljivih bolezni, pri katerih je obvezna prijava, in za bolezni zvišanega krvnega tlaka. Ti uporabniki lahko ob

izpolnjevanju pogojev uveljavljajo oprostitev le na podlagi svojega socialnega položaja ali iz razlogov, ki jih navaja zakon.

Z ukrepi, sprejetimi v skupščini Zdravstvene skupnosti Slovenije, so spremenjene tudi nekatere pravice s področja socialne varnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom.

Tako imajo uporabniki od 1. 5. 1989 dalje pravico do povračila potnih stroškov le, kadar potujejo v zdravstveno organizacijo, če razdalja potovanja v eni smeri znaša 100 ali več kilometrov oziroma če morajo potovati zaradi iste bolezni večkrat v istem mesecu v skupni razdalji v eni smeri 300 km in več. V vseh ostalih primerih nimajo pravice do povračila potnih stroškov.

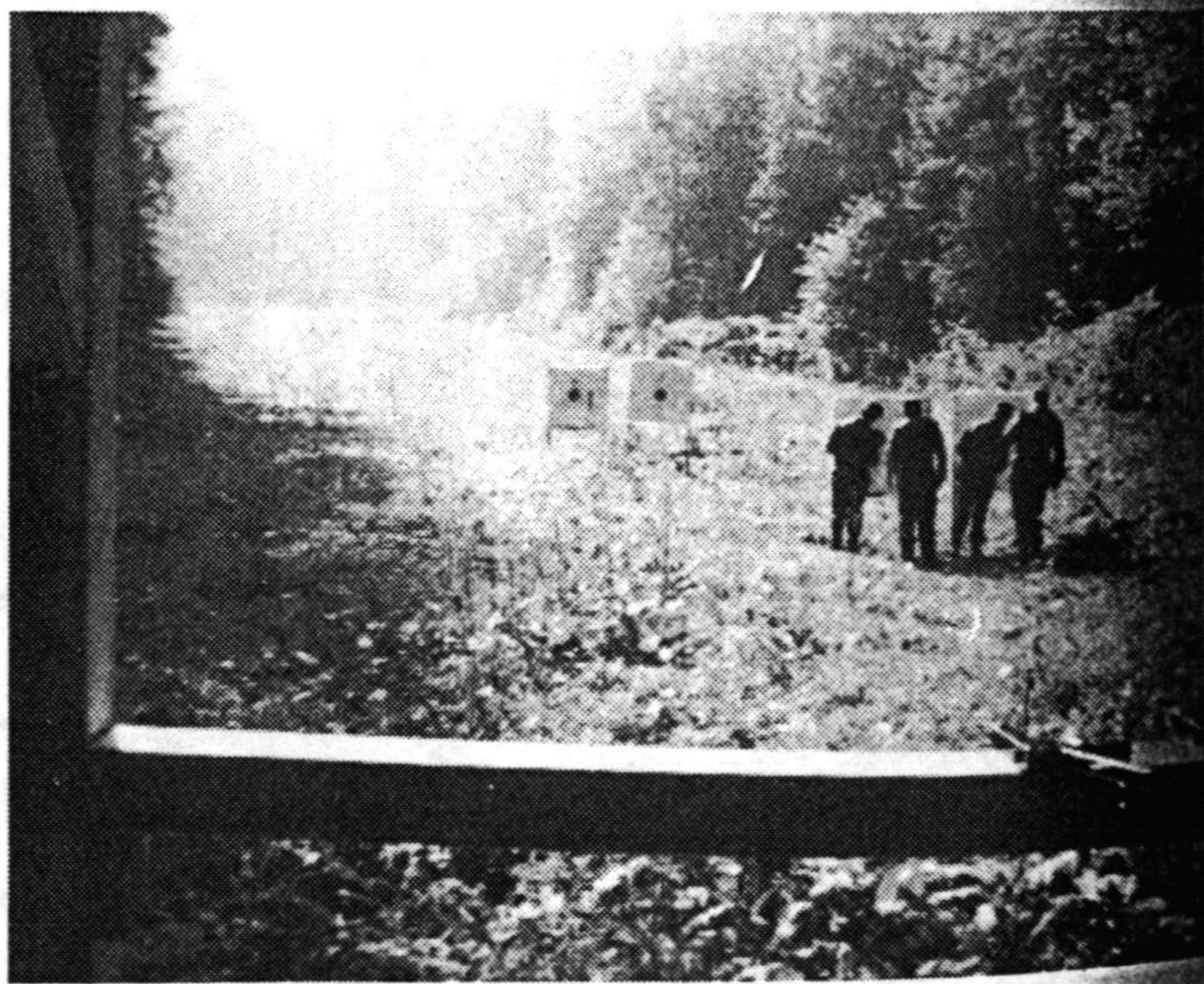
Posmrtnina znaša 75% povprečnega mesečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji v minulem letu, to je od 1. 5. 1989 dalje 540.000 din.

S spremembami, ki so posledica sprejetih ukrepov, se niso spremenile ostale opredelitve iz samoupravnih splošnih aktov zdravstvenih skupnosti.

Za vsa pojasnila v zvezi s sprejetimi ukrepi se obrnite na strokovno službo Občinske zdravstvene skupnosti Litija, Ponoviška cesta 3, tel. 881-710 in 881-109.

VIDA KOŽAMELI

Uspešna vaja teritorialcev

Občinski štab za teritorialno obrambo Litija je v prvih mesecih letošnjega leta intenzivno izvajal priprave na usposabljanje po predvidenem programu za leto 1989. Ves trud in prizadevanja tako predstavnikov stalne sestave Občinskega štaba za teritorialno obrambo Litija kakor tudi rezervne sestave in starešin posameznih enot teritorialne obrambe naše občine niso bili zaman.

V drugi polovici aprila, natančneje v petek, 21. aprila, kmalu popodan, se je pričela mobilizacijska vaja. Pozivi so kar se da hitro romali do starešin in vojakov, udeležencev navedene vaje. Kljub slabemu vremenu so se teritorialci z vso vojaško opremo kaj kmalu začeli zbirati na mobilizacijskih zbirališčih svojih enot. Svojo dolžnost so uspešno izvrševali in opravljali naloge po danih poveljih.

Tudi kontrolni organi, ki so spremljali delo našega občinskega štaba in enot teritorialne obrambe, so bili s potekom dela in prikazanim znanjem zadovoljni. Uspešno delo litijskih teritorialcev in njihova prizadevanja vsekakor zaslužijo pohvalo.

Marina Krmel

OBVESTILO

Vse občane krajevnih skupnosti Litija levi in desni breg, Šmartna, Save pri Litiji, Kresnic in Jevnice obveščamo, da bo potekala akcija zbiranja rabljenih oblačil, obutve in posteljnine:

v četrtek, 1. junija 1989, od 17. do 19. ure.

Blago, namenjeno RK, postavite v paketih ali vrečkah pred vhodna vrata blokov ali stanovanjskih hiš.

HVALA ZA SODELOVANJE!

Rdeči križ Slovenije
OBČINSKA ORGANIZACIJA LITIJA

Delam, delam, delam...

Delo mladinske organizacije je tako raznovrstno, sega na številna področja, tako da ga na kratko težko opišem. Najprej moram omeniti sodelovanje z OO ZSMS. Te so predvsem aktivne v KS in se v zadnjih letih vse bolj ukvarjajo s problemi celotne KS, ne le lastnimi (druženje, zabava). Pri tem jim deloma pomagamo s sredstvi za prostovoljno delo v KS. V OZD ugotavljamo, da se prostor za samoupravljanje v zaostrenih razmerah oži, in tudi OO ZSMS slabše delujejo. Na OŠ v zadnjih letih ustanovljamo posamezne krožke (letos gre posebej pohvaliti krožek Organizacije združenih narodov), ostale mlade pa povezujemo direktno v komisije OK ZSMS Litija in Center interesnih dejavnosti mladih. Sama OK ZSMS Litija je v zadnjem času pomagala pri samostojnem organiziranju nekaterih ločenih interesov mladih in tudi starejših v okviru podružnice Slovenske kmečke zveze in CIDM. Pri tej in drugih akcijah smo dosledno izhajali iz sklepov kongresa v Krškem in jih poskušali realizirati v lastni organizaciji in občini. V lastnih vrstah nam je to doslej uspevalo, čeprav si vsi želimo še večje aktivnosti, predvsem pa množičnosti. Drugi del nalog smo poskušali realizirati v sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v občini in preko številnih pripomb in delegatskih vprašanj v skupščini občine Litija (od ekologije do ustanavljanja malih produkcijskih enot, ekonomske politike, elektrarn na Savi, urejanja prostora,...). Metode dela so bile različne — javne tribune, javno podpisovanje deklaracij, stojnice, predvsem pa še vedno sestankovanja.

Trenutne najbolj vroče teme so demokratizacija, volitve, izboriti organizi-

ranim skupinam mesto v organih odločanja — torej boj za oblast. V Litiji je takšna organizacija podružnica SKZ in pripravljamo vse potrebno za redno mesto v predsedstvu OK SZDL Litija in skupščini občine. Javne tribune o aktualnih temah so se izkazale za potrebne, zanimive, zato bomo z njimi nadaljevali. Želimo ustanoviti tudi pododbor za človekove pravice v Litiji. Zlasti v poletnih mesecih je za nekatere že kar življenjskega pomena delovanje enote Študentskega servisa. Podpiramo razcvet mladinske kulture, športa in založništva v okviru Centra interesnih dejavnosti mladih. Dati moramo možnost vsem, ki v mladinski organizaciji vidijo priložnost za uveljavitev svojega interesa, da to tudi v resnici storijo.

V začetku sem v ZSMS delala zato, ker je bila to edina organizacija, ki sem se ji lahko takoj po sprejemu aktivno priključila. Kasneje pa zato, ker mi je

Alenka Urbanc

Rudi Bregar, sekretar OK ZSMS Litija:

Sekretarsko funkcijo OK ZSMS Litija je Rudi Bregar prevzel v začetku letošnjega leta in v tem času je verjetno že nekoliko poglobljeval svoje in delo drugih v litijski občini. Rudi je pred tem že opravljal funkcije na medobčinskem svetu ZSMS v ljubljanski regiji in mestni konferenci ZSMS Ljubljana, tako da delo mladih pozna, iz Ljubljane pa je verjetno v Litijo prenesel marsikatero izkušnjo in nove ideje.

»Po treh mesecih profesionalnega dela v Litiji moram priznati nekoliko razočaranja. V Litiji opažam preveč stereotipnega dela, z vsemi področji se ukvarjajo eni in isti ljudje, odloča se v ozkih krogih, premalo je javnosti dela, tako da vse oblike in metode dela, s katerimi sem se srečeval pri delu v Ljubljani, v Litiji ne zaživijo,« pravi Rudi Bregar.

Torej je v Litiji še vedno prisoten podcenjevalni odnos do mladinske organizacije?

»Je in ni. Javno vsi v Litiji 'razglašajo', da je mladina enakopraven partner, po drugi strani pa se moramo za vsako stvar boriti. Prepričan sem, da v litijski občini ni tolikšnega zaupanja, da bi mladinske funkcionarje, denimo, poslali na razreševanje morebitnega štrajka, kot se to dogaja v Ljubljani. Na vsakem koraku mi v Litiji dopovedujejo, da smo mladi, da nimamo izkušenj. To pa mi dopovedujejo »najizkušnejši«, ki so

Rudi Bregar

doslej s temi izkušnjami naredili in še vedno delajo velike napake.«

Zakaj se za svoja stališča ne bori brezkompromisno?

»Saj se borimo. Vendar sem presečen nad nesposobnostjo nekaterih, da bi razumeli naša stališča. Tako pa v največji meri vse skupaj spravijo na osebno raven ali pa, kar je najbolj žalostno, naše pripombe enostavno ignorirajo. Na takšnem nivoju pogovarjanja pa se ne da pogovarjati z argumenti.«

Govoriva precej načelno. Morda bi svoje trditve ilustriral s primeri?

KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARTNO

Darilo za praznik

Tik pred prvomajskimi prazniki je bila pred šmarsko osnovno šolo krajsa slovesnost. Na njej so predstavniki delovne organizacije KOVINA podelili šolarjem dve kolesi z motorjem Tomos Avtomatik, ki ju bodo uporabljali za pouk prometne vzgoje. Učenci se delavcem Kovine najlepše zahvaljujejo za navedeno pomoč.

ponudila programe, v katerih sem se lahko našla in se vanje vključila. Dala mi je možnost, da sodelujem pri izdelavi programov. Želim, da bi mladi tudi sedaj tako videli svojo organizacijo. Osebnostno ji še vedno najbolj zaupam — od osnovnih organizacij do zvezne konference.

V predkongresnem obdobju smo vedno ocenili svoje delo v preteklosti, ga analizirali, poskušali najti razloge sprememb in na podlagi izkušenj dati svoj delež pri oblikovanju kongresnih stališč in na kongresu samem. Tako

bomo storili tudi letos, saj se je od zadnjega kongresa v naši občini marsikaj spremenilo, zlasti v mladinskih vrstah. Trenutno smo v fazi priprave razgovorov z OO ZSMS in v komisijah OK ZSMS Litija. Zadnje čase se s stališči mladinske organizacije identificira tudi vse več občanov, ki po letih ne sodijo v naše vrste. Za te bomo pred kongresom organizirali javne tribune, saj nam bodo njihova stališča veliko pomenila pri nadaljnjem delu.

ALENKA URBANC
predsednica OK ZSMS

Tudi za oblast se borimo

»Zanesljivo časopis ni tako obsežen, da bi zapisali vse primere. Morda le nekaj najočitnejših, ki na prvi pogled zglejajo povsem nedolžni, v sistemu pa to pomeni marsikaj. Omenim naj le odnos ZTKO do mladinske telesnokulturne dejavnosti v CIDM, kršitev dogovora o financiranju mladinskega prostovoljnega dela v litijski občini... Tudi v skupščinskem sistemu smo dokaj ner. očni. Poskušamo z delegatskimi vprašanji, z odgovori pa največkrat nismo zadovoljni, sploh pa se vse stvari rešujejo prepočasi. Ne govorim o posameznikih kot osebah, govorim o profesionalnem in neprofesionalnem političnem aparatu, ki pa je v Litiji izrazito tog, neprilagodljiv, nesprejemljiv za nove oblike dela, sodobne metode političnega dela. Je pač tako, če se najizkušnejši leta in leta »sprehajajo« v političnem življenju litijske občine.«

Omenil si mladinsko prostovoljno delo. OK ZSMS Litija se je vendar odpovedala mladinskim delovnim akcijam?

»Odpovedala se je udeležbam litijske brigade na republiških in zveznih akcijah. Zato pa je bil podpisan dogovor o financiranju prostovoljnega dela v litijski občini, vendar ga komunalna skupnost krši in denar preliva v druge namene, čeprav je bil z dogovorom namenjen za izboljševanje komunalnega standar-

da v litijski občini. Borili se bomo za načelnost, spoštovanje vsega dogovorjenega, čeprav imam v Litiji vedno manj upanja.«

Kaj pa svetle točke tvojega dela in opažanj v občini?

»Največji premiki so narejeni na področju interesnega združevanja mladih, za kar prejemamo številna priznanja. Posebej dobro v občini sodelujemo na kulturnem področju z ZKO Litija, za naše delo pa imajo posluš tudi mnoge delovne organizacije in zasebniki, tudi izven občine. Precej slabše pa je s političnim delom. Premalo je poštenega in javnega dela, kar mladi vseskozi zahtevamo.«

Vendar so mladinske usmeritve dokaj optimistične. Kako naprej?

»Tudi sam sem optimist, sicer ne bi delal v mladini. Vendar pa bom vztrajal, da bomo delali tisto, kar je v našem interesu. Nihče ne more zahtevati od nas, kaj naj delamo. Tudi mladinsko organizacijo bomo spremenili, če je potrebno. Hočemo biti svobodni, samostojni, pridobiti za seboj čimveč ljudi ne glede na starost, pa naj je to, najizkušnejšim vseh ali ne. Tudi za oblast se borimo, in naj nihče ne misli, da je oblast privilegij izbranih. Čas je pač na naši strani, zato ne bomo hiteli. Prej ali slej bomo uspeli. Mnogi nas podpirajo.«

MARJETA PLAZNIK
Foto: DARKO BREGAR

ZA DEMOKRACIJO!

(konec demokratizacije in prehodnih obdobj)

Tako izgleda prva stran gradiva, ki ga je izdelala Republiška konferenca ZSMS, dala v obravnavo vodstvom OK ZSMS v Sloveniji in ga že sprejela na svoji seji kot osnovo za nadaljnja razmišljanja.

Izhodišče takšnih razmišljanj

je v odnosu med sedanjo politično organiziranostjo in organizacijami, ki se ustanovljajo v zadnjem času (Odbor za zaščito človekovih pravic, Slovenska kmečka zveza...) Prve imajo pravico sodelovanja na oblasti (v skupščinah), drugi pa ne, in to kljub temu, da je v Sloveniji v okviru Jugoslavije demokracija najbolj razvita. ZSMS se je že v začetku postavila na stran novih organizacij, saj se je vanje vključil dobršen del članstva ZSMS, predvsem pa zaradi vsebine dela teh organizacij. Logična posledica novega organiziranja je, da želijo člani teh organizacij vplivati na stanje v družbi preko legalnih institucij — biti vanje vključeni, in v tem je bistvo boja za oblast: sodelovanje na oblasti in v tem smislu zasedba oblasti. Pri uresničevanju tega cilja trčimo ob tiste,

ki so sedaj na omenjenih položajih. Tu je trenutno tudi ZSMS. Kot frontna organizacija, ki združuje razne organizacije in društva, je ZSMS prevzela nalogo, da te organizacije predstavlja v političnem sistemu. Po novem konceptu naj bi te organizacije nastopale samostojno, ZSMS se bo za to odpovedala svojim pozicijam, še vedno pa je pripravljena nuditi pomoč vsem, ki si to želijo. V tem smislu je potrebno določiti nova pravila igre, ki morajo veljati za vse enako in korenito spremeniti tudi ZSMS.

Kakšna naj bo »nova demokracija«?

Možnih je več izpeljav organiziranosti. V gradivu je predlagan le en model. Temelji na pravici vseh do političnega organiziranja in delovanja. Organizacije se vpisujejo v poseben register in s tem dobijo pravico sodelovanja na volitvah.

Drugi temelj so splošne, neposredne, tajne in občasne volitve za vse funkcije. Pri izvedbi volitev bo nujna volilna kampanja. Rezultati volitev prinašajo določeno število delegatskih mest v skupščinah in višino sredstev posameznim organizacijam.

S tem bi se položaj vseh organizacij izenačil. Odprta je tudi možnost organiziranja novih skupin, katerih ime ni pomembno: zveza, gibanje, stranka...

Skupščine so temeljna mesta oblasti in se z novo organiziranostjo le delno spremenijo.

Izvršne svete bi sestavile večinske skupine v skupščinah. Te bi imenovala tudi predsednika predsedstva skupšči-

ne, podpredsednik bi bil iz vrst opozicije. Mandati bi trajali 4 leta z večkratno ponovitvijo povsod razen na zveznem nivoju.

Poleg nove organiziranosti skupščine je verjetno najpomembnejša vzpostavitev konkurence v najvišjih organih. Ta bi predvsem poživila delo in bila garancija večje odgovornosti članov in organov skupščin.

V nadaljevanju teksta so opredeljene konkretne naloge za izvedbo projekta na republiški in zvezni ravni. Predvsem je treba spremeniti Zakon o združevanju, uvesti Register političnih organizacij in združenj ter delno spremeniti Ustavo. Republiška konferenca ZSMS se je zavezala, da bo sama skupščini Slovenije predložila nekatere zakonske osnutke. Ze v uvodu pa je povedano, da modela drugim republikam ne bi vsiljevali.

Povzetek gradiva pripravila Alenka Urbanc

Zavod za izobraževanje in kulturo Litija

Delavska univerza

objavlja za šol. l. 1989/90

RAZPIS

za vpis

I. v programe srednjega usmerjenega izobraževanja

1. kovinsko-obdelovalna usmeritev
  - program obdelava kovin in upravljalci strojev (2. in 3. letnik) SR, IV. stopnja
  - program obratni strojni tehnik—tehnolog, NAD, V. stopnja
1. promet in zveze
  - program voznja motornega vozila — smer voznik—mehanic, SR, IV. stopnja
3. poslovno-finančna in trgovinska dejavnost
  - prodajalec (prekvalifikacija iz drugih poklicnih strok), SR, IV. stopnja
  - komercialni tehnik, NAD, V. stopnja

II. v osnovno šolo za odrasle (od 6. do 8. razreda)

III. v programe strokovnofunkcionalnega izobraževanja za delo (tečaj):

- tečaj lahke in težke gradbene mehanizacije
- tečaj tujih jezikov (angleški, nemški, italijanski)
- tečaj za skladiščnike
- začetni in nadaljevalni tečaj šivanja in krojenja
- tečaj za gostinske delavce
- tečaj iz varstva pri delu
- higienski minimum

Vse informacije o posameznih oblikah izobraževanja dobite na delavski univerzi, Parmova 4, tel. 881-182, vsak dan od 8. do 12. ure in od 15. do 16. ure, ob sobotah od 8. do 10. ure.

»Mladinska pomlad«

Lahko rečem, da že skoraj dve desetletji spremljam delovanje mladih v naši občini. Bolj intenzivno vsekakor zadnjih deset let, od kar sem redno zaposlena na Občinski konferenci ZSMS Litija.

Če ocenim položaj mladinske organizacije v naši družbi, lahko rečem, da ostale družbenopolitične organizacije mlade ves čas bolj ali manj odkrivajo na rob političnega in družbenega dogajanja, izkoristijo jih samo takrat, ko se jim zdi, da jim prinašajo pozitivne točke. Današnja kriza je večino mlade generacije potisnila med najbolj ogrožen del prebivalstva, kar krepko občutijo, saj primanjkuje delovnih mest, možnosti za pridobitev stanovanja ostajajo utopija, mladi imajo težave pri osamosvajanju in ustvarjanju družine, najbolj tragično pri vsem pa je, da imajo najmanj vpliva na družbene odločitve — »škarje in platno« sta žal v rokah drugih.

Vendar pa se mladinska organizacija tudi v naši občini postopoma uveljavlja z vse bolj jasnimi zahtevami in poskusi, da bi v družbi odločala vsaj toliko, kolikor ji daje. Pri tem se mladi vse bolj zavedajo, da svojih potreb in zahtev ne morejo izražati le s parolami. Zato danes postaja mladinska organizacija organizacija najrazličnejših dejavnosti. Ravno ta odprtost, pripravljenost prisluhni sleherni pobudi in ustvarjalni misli, omogoča, da v njenih okvirih izraža svoje interese najširši krog mladih. Iz vseh različnih, bogatih dejavnosti se da sklepati, da mladinska organizacija ni nikdar vnaprej predpisovala nekih ozkih oblik in metod delovanja, temveč se je znala prilagajati potrebam in razmeram v okolju in širši družbi.

Kljub temu da so mladi pri svojem delu večkrat vihravi, jim tega ne bi smeli šteti v zlo, še zlasti zato ne, ker se zavzemajo za ustvarjalnost, za moč argumentov, za svoboščine in demokracijo. Zdi se mi, da se vse prevečkrat dogaja, da mišljenjske razlike pri mladih takoj povzročijo konflikte v družbi.

Če se že moram opredeliti, kateri organizaciji v sedanjem političnem trenutku najbolj zaupam, vsekakor postavljam na prvo mesto mladinsko organizacijo, zlasti zato, ker vem, da se bodo mladi kot najbolj produktivni del družbe še naprej odločno borili za reševanje zaostreznih družbenoekonomskih in političnih razmer, za odpravo konfliktov v družbi. Prepričana sem, da se bodo še naprej zavzemali za reševanje teh konfliktov po legitimni poti, tudi s pomočjo alternativnih oblik delovanja, ki zavračajo preživele kategorije, da bo v ZSMS še naprej prevladovala demokratičnost in argumentiranost, da bodo mladi še naprej razvijali odločnost in neavtoritativnost.

Da postavljam mladinsko organizacijo na prvo mesto, so prispevali tudi nedavni dogodki na Kosovu in sojenje četverici. Dobila sem občutek, da ostale politične organizacije niso storile vsega, kar bi morale in kar bi lahko storile v imenu širše slovenske javnosti; da so bile premalo odločne in omahljive.

V svojem boju za jutrišnji dan je mladinska organizacija dokazala, da znotraj velikih političnih problemov ne pozablja posameznika in njegovih konkretnih problemov. Mladi so ponovno dokazali, da se zavzemajo za javno delo na vseh nivojih, da vztrajajo pri zahtevah javnih odgovorov na javna vprašanja, da se bodo borili za zaščito žrtev birokratske logike, za neodvisnost pravosodnih organov. Dokazali so, da se ne bojijo ugrizniti v še tako »kislo jabolko«.

Zdenka Konjar

Obremenjujemo delovne organizacije in zasebnike

Mladinska organizacija išče vedno nove in nove oblike delovanja, obenem pa si prizadeva, da bi pridobila čimvečjo družbeno in politično moč. Tudi za oblast se bodo borili, pravijo mladi, saj to ni nikogaršnji privilegij. Zato smo ob tej priložnosti povprašali nekaj mladinskih aktivistov o njihovem delu, načrtih, problemih in težavah.

Simona Povše je s 15 leti med najmlajšimi člani vodstva CIDM Litija, pomaga pri vseh mladinskih akcijah in pravi, da v mladini dela zaradi lastnega zadovoljstva. Pravi tudi, da so nekateri včasih premalo aktivni, ne samo mladi:

»Za v osnovnih šolah bi se morali učenci vključevati v mladinsko delo, vendar učitelji nimajo pravega zanimanja in ne vzpodbujajo učencev, da bi se vključevali v CIDM. Tako nam, na primer, ni uspelo izvesti prodaje Levstikovih priponek na litijski osnovni šoli.«

Vojko Majcen je v vodstvu CIDM šele od letos, čeprav je aktiven že dalj časa. Delo svojega društva s ponosom pohvali, čeprav meni, da marsikdo v občini sploh ne ve, kaj je CIDM, niti tega, kdo sploh dela v njem:

»Za delo bi bilo treba zainteresirati več mladih v občini. Zakaj se mladi ne vključujejo v CIDM ali katero drugo društvo, da jim ne bi bilo treba posedati po postilnah. To pa bo treba doseči že v osnovni šoli in učitelji bi morali posvečati več časa delu z mladimi.«

Marko Vovk je namestnik vodje CIDM Litija, moti pa ga, da ogromno mladih brez cilja pohajkuje po Litiji, namesto da bi se vključevali v mladinsko delo:

»Naše delo je pestro in zanimivo. Nas mlade zmeraj kritizirajo, da nič ne znamo, da smo preveč zeleni, da samo pohajkujemo. Ni res! Samo pogledajte naše akcije od 11. šole do plesnih tečajev in Levstikove poti. In naj si nekateri naših akcij ne prisvajajo, kot se je to zgodilo letos v ZTKO Litija ob načrtovanem jesenskem pohodu po Levstikovi poti. Posebej moram pohvaliti ZKO Litija ter mnoge delovne organizacije in zasebnike, še posebej Kovino, ki je res pravi pokrovitelj Levstikove poti.«

CIDM v marsičem daje občanom dober zgled, da vsa mladina le ni tako slaba. **Peter Jugovic** od marca naprej vodi CIDM in že v samem društvu z aktivnostjo ni posebej zadovoljen, čeprav je od 23 članov aktivnih 10 do 15. O uspehih pa ne želi govoriti, da ne bi to kdo to razumel kot pretirano hvalo.

»Vendar vse le ni tako bleščeče. Srečujemo se z mnogimi problemi in nerazumevanjem na občinskem nivoju, z nekaterimi izjemami, jasno. Lep primer je ZTKO Litija, ki po naših ocenah sploh ni zainteresirana za naše delovanje, saj po izvedenem programu prekašamo mnoga društva. Je pač tako, da več dobi tisti, ki je pri koritu. Imamo srečo, da nas podpirajo zaposleni v delovnih organizacijah in zasebniki. Vsem skupaj bi se tudi ob tej priložnosti lepo zahvalil.«

Po njegovem mnenju bi morali več mladih pritegniti v delo CIDM, ZSMS in drugih društev že v osnovni šoli in jim

posvečati večjo pozornost pri vključevanju. Nekaj krivde pripisuje tudi »starejšim mladincem« in zagotavlja, da se bodo »poboljšali«.

MARJETA PLAZNIK
Foto: RUDI BREGAR

Vojko Majcen

Simona Povše

Marko Vovk

Anketa na litijskih ulicah

Veliko zaupanje v mladino

Kaj drugi mislijo o delu mladih? Kateri družbenopolitični organizaciji najbolj zaupajo... Na litijske ulice sva se odpravila s fotoaparatom in beležnico in nastala je tale anketa.

Tesi Krnc, 27 let, etnolog: »Delo mladih v občini poznam delno, vem pa, da mladi razvijajo pravilna alternativna stališča in mnenja do demokracije pri nas. Vendar bi morala v ZSMS delati vsa mladina in ne le vodilni in nekateri izjeme. Mladi bi se morali bolj zavzemati za boljše okolje, sicer pa med vsemi DPO najbolj zaupam prav mladinski organizaciji.«

Karmen Krivograd, 26 let, učiteljica: »Dela mladih v občini ne poznam, ker sem v Litiji le zaposlena. Nasploh pa mišlim, da za naš razvoj nekaj naredi lahko le mladina. ZSMS naredi dovolj, pa tudi drugi bi morali narediti več, da se mladina lahko razvijala in uresničevala svoje cilje. Zato najbolj zaupam prav organizaciji mladih.«

Mladen Bilbija, 23 let, prodajalec: »O delu mladih v občini ne vem veliko. Zanimam se le nekaj prireditev, ki jih je

organizirala mladina. Sicer pa smo današnja mladina v redu in veseli me, da se prav ZSMS najbolj zavzema za širši razvoj brez zapiranja v lastne okvire. Med DPO najbolj zaupam sindikalni in mladinski organizaciji.«

Matija Lupše, 61 let, upokojenec: »Zanima me delo mladih v občini. Vem, da urejajo Levstikovo pot, pripravljajo izdajo Levstikovega Popotovanja in si urejajo prostore v Domu borcev in mladine za boljše delovne pogoje. Sedanje delo mladih podpiram, le pazijo naj, da na raznih zborovanjih ne bodo skrenili s svojih poti. Precej mladih je aktivnih, preveč jih ne deluje. Mladina naj se odpre v narod. Zaupam vsem DPO, ki delajo pravilno, delajo in se borijo za narod, mir in razvoj.«

LUKA PAJNTAR
Foto: BOŠTJAN LABA

Mladen Bilbija

Peter Jugovic

Vsem iskrena hvala!

Vse teče — panta rhei — je nekdo izmed nas začel govor na zaključnem plesu. Res, vse teče in čez dober mesec bo poteklo naše šolanje na ekonomski šoli.

Kot že mnoge generacije pred nami, smo tudi mi pripravili zaključni ples, ki se ga bomo še dolgo radi spominjali. Bil je res nekaj posebnega in nepozabnega: prihod staršev, sveče, govori, Gaudeamus... Vse je dajalo vtis močnosti in slovesnosti. Naš program so popestrile mažoretke s koračnico in kan-kanom. Seveda pa je veljala osrednja pozornost glasbeni skupini Veter, ki je razveseljevala staro in mlado...

Pri taki prireditvi je skoraj obvezen srečelov. Ker srednješolci nimamo denarja smo po delovnih organizacijah v Zasavju zbirali denarne prispevke, da smo ga sploh lahko izvedli.

Tudi v litijski občini, od koder nas je precej četrtošolcev se je marsikdo odzval naši prošnji. Veseli smo bili darila Pekarne iz Šmartna, ki je s precejšnjo količino drobnega peciva poskrbela, da naši povabljeni niso preživeli prijetnega večera pri praznih mizah. Veliko smeha in veselja je izzvalo tudi ugotavljanje teže dveh svinjskih glav, ki nam ju je podarila Mesarija iz Šmartna. Hvaležni smo tudi šmarski Usnjarni, litijskemu Mizarstvu, cvetličarni Vrtnica, butiku Chic, litijski knjigarni, kozmetičnemu salonu Talija ter zasebnim gostiščem Maček, Krznar, Sedevčič in Brdajs, ki so nam z dobrotki popestrili naš zaključni ples. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Četrtošolci Srednje ekonomske šole Trbovlje

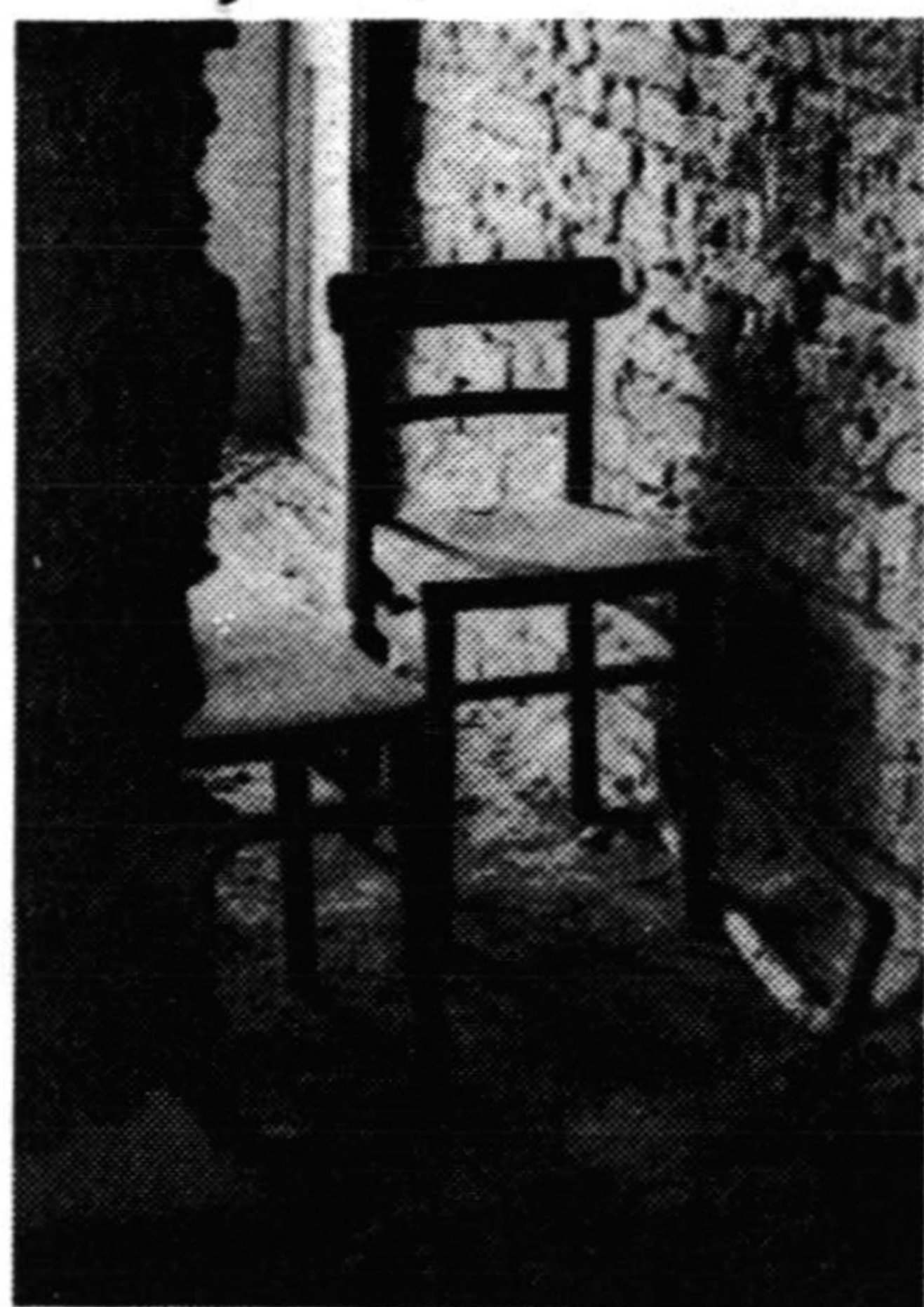

Tesi Krnc

Karmen Krivograd

Najvišje zvezno mladinsko priznanje

Akcija je v polnem zamahu. V maju potekajo zaradi drugih aktivnosti vsa obnovitvena dela nekoliko počasneje, doslej pa je bilo v prostore že vložena blizu sto ur prostovoljnega dela. Denarja jim je sicer zmanjkalo, vseeno pa upajo, da se bodo nekatere mladinske dejavnosti že letošnjo jesen preselile v obnovljene prostore v Domu borcev in mladine, ki jim jih je podarila Občinska organizacija ZZB NOV Litija.

Tekst in foto:
Rudi Bregar

Predsedstvo RK ZSMS je na svoji 14. seji sklenilo, da Center interesnih dejavnosti mladih za razvoj interesnih dejavnosti v občini, za organizacijo akcij republiškega značaja, za povezovanje z mladimi tudi preko občinskih meja, za uspešno sodelovanje z združenim delom in zasebniki in za prizadevanja, da se izboljšajo pogoji za interesno združevanje vseh občanov, dobi najvišje jugoslovansko mladinsko priznanje, plaketo 25. maj. Priznanje so člani CIDM prevzeli 25. maja na prireditvi v Beogradu. Za Slovenijo bosta podeljeni dve tovrstni priznanji.

Interesne dejavnosti kot posebna oblika OK ZSMS se je pojavila leta 1982. Tedaj so se mladi združevali v okviru Odbora za klubsko dejavnost in komisije za sodelovanje z DO-D. Predvsem slednja oblika ni zaživela, zato je bil kasneje v okviru predsedstva OK ZSMS ustanovljen CIDM, ki je poleg klubske dejavnosti združeval še komisije za šport, kulturo ter informativno, založniško in raziskovalno dejavnost. Izkazalo se je, da je treba interesno delo ločiti od političnega, zato so leta 1987 CIDM registrirali kot društvo pri OK ZSMS Litija.

CIDM je doslej izpeljal vrsto uspešnih in odmevnih akcij. Na področju kulture in zabave je organiziral vrsto koncertov, vsako leto organizira veliko kulturno, poučno in vzgojno prireditev Enajsta šola, plesne

tečaje, javne tribune... Na področju telesne kulture cidmovci niso zadovoljili svojih interesov v okviru obstoječih organizacij, zato so si šport organizirali po svoje. Doslej za šport niso dobivali sistemskih sredstev, letos, ko so imeli možnost, pa so zagrozili s protestnim iztopom iz ZTKO Litija, če ne bo večje strokovnosti v delu zveze in pravičnejšega financiranja programov v občini glede na programe in rezultate. Poleg obstoječih, seveda dobro financiranih organizacij, so morali sami organizirati mnoge športne prireditve.

Na področju gibanj so v mestu Litija organizirali več stojnic z zbiranjem podpisov, ki so jih občani kot novost lepo sprejeli. Žal pa večino zahtev v občini ni bilo sprejetih ali pa se rešujejo prepočasi.

Velika in dolgoročna akcija pa je urejanje Levstikove poti. Akcijo vodijo s pomočjo mladine iz sosednje trebanjske občine, za svoje delo pa so lani prejeli tudi priznanje litijske občinske skupščine. Leta 1984 so obnovili obstoječo Levstikovo pot. Pohoda se je udeležilo okrog 400 pohodnikov. Lani so uredili identično pot in jesenskega pohoda se je udeležilo že preko 3000 pohodnikov. Ob tej priložnosti so izdali posebne publikacije o Levstiku in poti, pripone, kape, dnevnike...

Denar za realizacijo Projekta, kot tudi za vse ostale akcije, zbirajo predvsem med zasebniki in delovnimi organizacijami (Elma, Kovina, Dolka, Petrova klet, Tončkov hram, Gostinsko podjetje Litija...). Letos pa bodo Levstikovi poti dodali tudi vsebino.

Sredi aprila so začeli tudi z občinsko MDA Litija 89, ki bo obsegala gradnjo trim steze, urejanje prostorov v Domu borcev in mladine za mladinske dejavnosti v Litiji ter seveda urejanje Levstikove poti. Vrednost akcije bo znašala po grobih ocenah blizu 100 milijonov novih dinarjev. Sistemski sredstva so skoraj zanemarljiva, še največ denarja pa dobijo iz ZKO Litija. S to zvezo pa tudi najboljše sodelujejo. S tem akcij se ni konec, saj pravijo, da jim bo najvišje mladinsko priznanje nasulo kup novih idej in načrtov za naprej.

RUDI BREGAR

Osrednja prireditev ob dnevu mladosti

Za kulturno samoohranitev in suverenost

Poleg drugih prireditev, o katerih bomo poročali v prihodnji številki, so občinska konferenca ZSMS Litija, CIDM Litija in Projekt Levstikova pot pripravili osrednjo prireditev ob dnevu mladosti, ki je bila v petek, 26. maja 1989 ob 18. uri v veliki sejni sobi litijske občinske skupščine na Jerebovi 14 v Litiji. Na prireditvi so predstavili dovršen del mladinskega ustvarjanja na kulturnem in umetniškem področju ter podelili tudi srebrne znake ZSMS.

Kulturni del prireditve s pogovori je obsegal:

— predstavitev ponatisa knjige Franca Levstika Popotovanje od Litije do Čateža,

— otvoritev likovnih del slikarske kolonije Arhitekturna dediščina Levstikove poti od Litije do Čateža s predstavitvijo avtorjev in pokroviteljev,

— predstavitev druge številke literarne revije, ki jo izdaja literarna skupina srednješolcev v okviru litijske matične knjižnice.

Na prireditvi so sodelovali tudi pevci iz Kresnic.

Rudi Bregar

Pododbor za človekove pravice v Litiji

Inspirirani z ogromnim obiskom javne tribune Proces proti četverici in angažiranostjo prisotnih smo na OK ZSMS Litija sklenili, da je tudi v Litiji potrebno ustanoviti pododbor za človekove pravice. Morda malo pozno, a vendar simbolično ravno v tem času, ko se marsikaj dogaja. Tudi Igor Bavčar je nedavno rekel, da delo odbora ni končano, ampak se šele začne.

Začnimo tudi v Litiji!

Delo pododbora si predstavljamo povsem samostojno, neodvisno — kadrovsko, akcijsko, programsko. Pobuda OK ZSMS Litija pomeni le to, da je v okviru te organizacije prišlo do ideje o delovanju. Vse ostalo je odvisno od interesa in volje prijavljenih. Izpolnite spodnjo prijavnico in jo pošljite na OK ZSMS Litija, Ponoviška 6, ali se prijavite po telefonu 881-269 v dopoldanskih urah, v sredo do 17. ure. V sredini junija bo sklican prvi sestanek zainteresiranih.

Spodaj podpisani izjavljam, da se priključujem delovanju pododbora za človekove pravice v Litiji

Ime in priimek .....

Točen naslov .....

Pošta .....

Podpis .....

V skladu s 34. členom Samoupravnega sporazuma o štipendiranju občine Litija, sprejetem na seji skupščine SSZ Litija dne 8. 4. 1986, Skupščina Samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje Litija razpisuje

A) KADROVSKE ŠTIPENDIJE

za učence in študente za š. l. 1989/1990, ki se izobražujejo za naslednje poklice oz. smeri:

poklic oz. smer	stop. zaht.	štev. štip.	OZD, TOZD, DS SIS
OBDEL. lesa	II.	7	Lesna industrija Litija
mesar-sekač	IV.	1	Mesarija in prekajevalnica Šmartno
lesar-šir. prof.	IV.	7	Lesna industrija Litija
ključavničar preobl. in spaj. kovin	IV.	2	Industrija usnja TOZD Usnjarna Šmartno
strugar	IV.	3	SGD Beton TOZD Gradmetal Litija
klepar	IV.	1	SGD Beton TOZD Gradmetal Litija
avtomehanic	IV.	2	SGD Beton TOZD Gradmetal Litija
elektromonter	IV.	1	Industrija usnja TOZD Usnjarna Šmartno
konf. tekstilij	IV.	2	Industrija usnja TOZD Usnjarna Šmartno
konf. usn. oblačil	IV.	3	Industrija usnja TOZD Usnjarna Šmartno
tesar	IV.	3	SGD Beton TOZD Gradmetal Litija
gradbinec II.	IV.	2	SGD Beton TOZD Gradmetal Litija
kuhar	IV.	2	Gostinsko podjetje Litija
natakar	IV.	3	Gostinsko podjetje Litija
strojni tehnik	V.	2	Industrija usnja TOZD Usnjarna Šmartno
elektrotehnik	V.	1	Kovina, Šmartno pri Litiji
	V.	1	Industrija usnja TOZD Usnjarna Šmartno
	V.	1	Kovina, Šmartno pri Litiji
el. tehn. ind. elk.	V.	1	Tovarna transportnih naprav Dole pri Lit.
računalniški tehn.	V.	1	Lesna industrija Litija
kemijski tehnik	V.	2	Industrija usnja TOZD Usnjarna Šmartno
teh. meh. tehn. predil.	V.	2	Predilnica Litija
tehn. konf. modelar	V.	1	Industrija usnja TOZD Usnjarna Šmartno
usnj. krzn. tehn.	V.	5	Industrija usnja TOZD Usnjarna Šmartno
tehn. strežbe	V.	2	Gostinsko podjetje Litija
ekonomski tehnik	V.	1	Gostinsko podjetje Litija
	V.	4	Industrija usnja TOZD Usnjarna Šmartno
ekonomski tehnik	V.	1	Kovina, Šmartno pri Litiji
i. strojništva	VI.	1	Kovina, Šmartno pri Litiji
i. strojništva	VI.	1	SGD Beton TOZD Gradmetal Litija
	VI.	1	Tovarna transportnih naprav Dole pri Lit.
i. strojništva	VI.	1	SGD Beton TOZD Gradmetal Litija
i. računalništva	VI.	1	Lesna industrija Litija
	VI.	1	Kovina, Šmartno pri Litiji
i. kem. tehnolog.	VI.	1	Industrija usnja TOZD Usnjarna Šmartno
ekonom. za anal. plan	VI.	1	Lesna industrija Litija
dipl. in. gozdarstva	VII.	1	Lesna industrija Litija
dipl. in. lesarstva	VII.	1	Lesna industrija Litija
dipl. i. strojništva	VII.	1	Industrija usnja TOZD Usnjarna Šmartno
dipl. i. stroj. energ.	VII.	1	Lesna industrija Litija
dipl. i. računalništva	VII.	1	Kovina, Šmartno pri Litiji
dipl. i. kem. tehnolog.	VII.	1	Industrija usnja TOZD Usnjarna Šmartno
dipl. i. tek. tehnolog.	VII.	1	Predilnica Litija
učitelj glasbene vzgoje	VII.	1	Občinska izobraževalna skupnost Litija
učitelj ma-fi ali ma-teh.v.	VII.	1	Občinska izobraževalna skupnost Litija
dipl. eco za anal. pl.	VII.	1	Predilnica Litija
	VII.	1	Industrija usnja TOZD Usnjarna Šmartno
	VII.	1	Kovina, Šmartno pri Litiji
dipl. eco. spc.	VII.	1	Lesna industrija Litija
dipl. pravnik	VII.	1	Kovina, Šmartno pri Litiji

Opomba: naslovi OZD so skrajšani, natančnejše naslove lahko dobite v Razpisu štipendij, objavljenem v Delu dne 14. 3. oz. 15. 3. 1989.

Organizacije združenega dela in drugi štipenditorji bodo vloge za štipendiranje (na obrazcu SPN-1: Vloga za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic) sprejemale do vključno 15. julija 1989, lahko pa bodo same podaljšale rok v primeru, če ne bo prijav na razpisane štipendije.

Organizacije združenega dela lahko podelijo dodatek za deficitarnost v višini 200 točk KŠ za naslednje poklice v občini Litija: poljedelec, živinorejec, mehanik kmetijskih strojev, lesar, lesar-širok profil, tekstilni mehanik, izdelovalec usnja, usnjar, krznar, tekstilno-mehanski tehnik, usnjarsko-krznarskih tehnik, lesarski tehnik in za vse razpisane kadrovske štipendije za poklice na VI. in VII. stopnji zahtevnosti.

Razpisni pogoji so bili objavljeni v posebni prilogi časopisa DELO dne 14. in 15. marca 1989.

Informacije o razpisanih kadrovske štipendijah dobite v kadrovske službah štipenditorjev in strokovni službi SIS za zaposlovanje Litija.

Kadrovske štipendije razpisujejo tudi PIS za pedagoško dejavnost Ljubljana, Komisija izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije za kadrovske in administrativne zadeve, Republiški sekretariat za ljudsko obrambo in Zveza obrtnih združenj Slovenije. Podatke o teh kadrovske štipendijah lahko dobite v skupnem razpisu v prilogi Dela.

B) ŠTIPENDIJE IZ ZDRUŽENIH SREDSTEV IN RAZLIKE H KADROVSKIM ŠTIPENDIJAM

za učence in študente v šolskem letu 1989/1990

Za štipendije in razlike iz združenih sredstev lahko zaprosijo kandidati, katerih mesečni dohodek na člana družine v letu 1988 ni presegel 431.726 din.

Sveti šol lahko predlagajo za štipendijo iz združenih sredstev učence in študente, ki s svojimi izrazito nadpovprečnimi učnimi rezultati in in uspešnim vključevanjem v različne šolske in izvenšolske dejavnosti dokazujejo izjemne intelektualne in delovne rezultate. Ti kandidati imajo pravico do štipendije, če ožji družinski člani niso plačali za leto 1988 davka od skupnega dohodka. Pri kandidatih iz kmečkih družin in tistih, ki izkazujejo tudi dohodek iz kmetijske dejavnosti in so dolžni plačevati davke in prispevke od katastrskega dohodka, se ta upošteva enako kot za druge oblike socialnovarnostnih pomoči.

V okviru dohodkovnih meril bodo imeli prednost pri podelitvi štipendij iz združenih sredstev kandidati:

— ki so vključeni v izobraževanje v naravoslovno-tehničnih usmeritvah in drugih razvojno prioritarnih usmeritvah, in sicer:

za poklice do IV. stopnje zahtevnosti, ki so v ljubljanski regiji deficitarni: kmetovalec, živilec, gozdar, obdelovalec lesa, lesar, kovinar strojnik, poštni manipulant, tekstilni mehanik, pleskar, gradbinec, prometno-transportni odpravnik, kuhar, natakar, rudar, metalurg, monter in upravljalca energetske naprave, kemijski procesničar, tekstilec, dimnikar, strojnik gradbene mehanizacije;

tehnik: rudarski, metalurški, strojni, energetik, elektronik, kemijski, obutveni, tekstilni, ekonomski;

inženirji: strojništva, elektrotehnike, računalništva, ekonomisti;

dipl. inž.: gozdarstva, lesarstva, rudarstva, kmetijstva, strojništva, elektrotehnike, računalništva, kemijske tehnologije, gradbeništva, matematike, fizike, organizacije dela in dipl. ekonom.,

— ki dosegajo boljši učni uspeh,

— katerih nagnjenja in sposobnosti omogočajo uspešno delo v izbrani usmeritvi (mnenje izda služba PU).

Kandidati za štipendije iz združenih sredstev se morajo predhodno prijaviti na razpisane kadrovske štipendije na območju stalnega bivališča oz. migracijskega območja (Ljubljana—Zasavje).

Izpolnjeni vloge za uveljavljanje socialno-varstvenih pravic (Obr DZS SPN-1) je za štipendijo ali razliko iz združenih sredstev treba priložiti še:

— potrdilo o vpisu,

— fotokopijo zadnjega šolskega spričevala ali potrdilo o opravljenih izpitihi,

— izjavo OZD ali drugega kadrovskega štipenditorja, da je kandidat zaprosil za kadrovske štipendije oz. da ne prejema kadrovske štipendije.

Izpolnjene vloge naj kandidati predložijo **vključno do 5. septembra 1989** OSEBNO strokovnim delavkam na Samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje Litija v Litiji, Jerebova ul. 14.

C) ŠTIPENDIJE IZ TITOVEGA SKLADA ZA ŠTIPENDIRANJE MLADIH DELAVCEV IN OTROK DELAVCEV SR SLOVENIJE

za mlade delavce in otroke delavcev, ki so si s svojim delom, odnosom do dela in učenja, z ustvarjalnostjo in nadarjenostjo, s poštenjem in tovarištvom ter družbenopolitičnim in društvenim delom pridobili ugled v svojem delovnem in življenjskem okolju.

V š. l. 1989/90 razpisujemo v občini Litija:

a) 1 (eno) štipendijo za mladega delavca za šolanje iz dela ali ob delu

b) 1 (eno) štipendijo za otroka delavca-učenca ali študenta za redno šolanje.

Za štipendije iz Titovega sklada praviloma evidentirajo kandidate:

— **mlade delavce** do 31. 8. 1989 samoupravni organi OZD, DS, pristojni na kadrovske področju s soglasjem in s poprejšnjo obravnavo v družbenopolitičnih organizacijah, posebno v ZSMS;

— **otroke delavcev** — učence in študente do 30. 6. 1989 sveti šol po prejšnji obravnavi in presoji predlogov v družbenopolitičnih organizacijah šole in OK ZSMS v občini stalnega bivališča.

Kandidate za štipendije lahko predlagajo tudi družbenopolitične organizacije v občini, krajevnih skupnostih, drugih organizacijah in društvi.

Predlog mora vsebovati:

— utemeljitev predlagatelja o ustreznosti kandidata,

— zagotovilo predlagatelja o kadrovske potrebah in zagotovilo o zaposlitvi po končanem šolanju,

— za mlade delavce potrdilo o delih in nalogah, ki jih opravlja kandidat,

— izjavo kandidata, da kandidira za štipendijo iz Titovega sklada.

Prednostni kriteriji za izbiro kandidatov za štipendiranje iz Titovega sklada ter ostala določila, pomembna za odločitev o podelitvi štipendije, so bila objavljena v Razpisu štipendij Titovega sklada v Delu dne 25. 4. 1989.

Informacije in predloge lahko posredujete OK ZSMS Litija in Strokovni službi SIS za zaposlovanje Litija.

PRESEDNICA SKUPŠČINE:
Vera Bric

KRAJEVNA SKUPNOST KRESNICE

Tudi slabo vreme ni skazilo razpoloženja

Tradicionalnega, že šestega prvomajskega srečanja krajanov krajevnih skupnosti Jevnica in Kresnice se je letos udeležilo nad 500 udeležencev. Zanimivo in spodbudno je, da se shoda vsako leto udeleži več krajanov ne glede na vremenske razmere, ki so bile letos res neugodne.

Odločitev letošnjega organizatorja, KO SZDL Kresnice, da bo srečanje v Kresniškem Vrhu pri Krmel zaradi razpoložljivih pokritih prostorov, se je izkazala za umestno, saj bi bila v nasprotnem primeru izvedba srečanja povsem nemogoča.

Zbranim (so)krajanom je uvodoma spregovoril predsednik izvršnega sveta Skupščine občine Litija tov. Bojan Mihelič, ki je v kratkem, vendar vsebinskem govoru opisal začetke boja delavskega razreda in sedanje aktualne gospodarske in politične razmere. Poudarek na slednjih je usmeril v delo in razvojne uspehe obeh krajevnih skupnosti. Ob tej priliki je prisotne seznanil, da letošnji shod in 1. maj praznujemo z

novim delovnim uspehom, saj je prav 1. maj 1989 datum ustanovitve novega podjetja Modne konfekcije Jevnica, ki je bila ustanovljena pod okriljem krajevnih skupnosti Jevnica z odkupom osnovnih sredstev od Pletenine Ljubljana. Novemu podjetju je zaželel veliko delovnih zmag.

Navzoči so se s spontanim aplavzom priključili željam in čestitki govornika.

Proslava je bila sklenjena s kratkim kulturnim programom, ki so ga pripravili učenci osnovne šole in združena pevska zbor — Mešani pevski zbor KUD Jevnica in Ženski pevski zbor KUD Kresnice.

Prizadevne organizatorje, med katerimi velja zlasti pohvaliti utečeno ekipo kuharjev in aktiviste iz Kresniškega Vrha, ki pripravljajo prireditveni prostor, vsako leto preseneti število udeležencev. Tudi letos je bilo tako, vendar naj to ne zveni kot kritika organizatorjem, ampak pohvala krajanom.

Miro Vidic

Po proslavi je do večernih ur za ples in razvedrilo skrbel ansambel Union team

Kuhinja je delovala profesionalno

Inštruiram računalništvo in matematiko ter uvajam v delo z osebnim računalnikom (DOS, Louts, dBASE in drugo). Telefon: 881-606

Rally starih (muzejskih) avtomobilov v Litiji

Litijski občini se je po treh letih spet ponudila priložnost za organizacijo nadvse zanimive prireditve, ki je leta 1986 v podobni obliki zelo lepo uspela.

Turistično društvo Litija, ki je ponovno oživelo, je skupaj s Tehniškim muzejem Slovenije in Skupščino občine Litija glavni organizator letošnje turistične prireditve 6. rally Ve-

teran 89, ki bo 3. junija zanesljivo privabila množico gledalcev od blizu in daleč. Gre za rally starih muzejskih avtomobilov, ki jih bo za to priložnost v glavnem namenil prometni oddelek Tehniškega muzeja Slovenije, ki vsebuje tudi nekatera vozila, ki jih je uporabljal predsednik Tito. Seveda gre na splošno za vozila, ki jih na naših cestah že dolgo ne videmo več, najbrž bo za opazovalce zelo za-

nimiv tudi piccolo iz leta 1906 s 600 ccm in 7 KM!, pa nekaj bleščočih mercedesov in drugih limuzin iz predvojnih časov.

Organizacijski odbor, vodi ga Viktor Muzga, ki je obenem tudi predsednik Turističnega društva Litija, je uspel k sodelovanju pridobiti v glavnem vse tiste organizacije in posameznike, ki so pri podobni prireditvi sodelovali že pred tremi leti, tako da

gre za prekaljene organizatorje. Oblikovana je bila tudi posebna skupina za marketing, ki bo delala pri zagotavljanju finančnih sredstev, vsak posameznik v organizacijskem odboru pa bo izvajal posamezne naloge.

Prireditev spada tudi v sklop praznovanja 300-letnice Slave vojvodine Kranjske, ki jo je Valvasor pisal na svojem gradu Bogenšperku.

T. B.

Najmanj 40 vozil

Na rallyju bo sodelovalo najmanj 40 starih muzejskih vozil, v glavnem iz prometnega oddelka Tehniškega muzeja Slovenije, in nekaj vozil, ki so v lasti zasebnikov.

V Litijo bodo prva vozila pripeljala okrog 10.30 (start bo v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču ob 9.30 do 10.10) in se bodo zbirala na parkirišču pred skladiščem Železniške postaje Litija. Še pred tem pa jih bodo ob vstopu v našo občino v Senožetih sprejeli krajan KS Jevnica z dobrodoščico.

Od tu bodo ob 11. uri v razmaku 2 minut vozila preko mostu na Valvasorjev trg, kjer bo osrednja predstavitev vozil, nato pa bodo sopihala na Bogenšperk, kjer se bodo do 13. ure vsa zbrala na parkirnih prostorih pred gradom in v drevoredu, kjer bodo obiskovalcem še naprej na ogled.

Zapore cest in parkirišč

Organizacijski odbor 6. rallyja Veteran 89 obvešča občane, da bodo na dan prireditve naslednje zapore cest in parkirišč:

1. Valvasorjev trg, Trg svobode in Levstikova ulica bodo zaprti za ves promet dne 2. 6. 1989 od 22. ure do 3. 6. 1989 do 14. ure.
2. Parkirišče pred skladiščem Železniške postaje Litija bo zaprto 3. 6. 1989 od 6. do 11. ure.
3. Parkirišče pred gradom Bogenšperk bo zaprto 3. 6. 1989 od 6. do 17. ure.

Organizacijski odbor prosi voznike motornih vozil, da tudi pred navedenimi zaporami ne parkirajo vozil na teh mestih in da upoštevajo zapore! S tem se bodo izognili eventualnim nevarnostim, organizacijskemu odboru pa pomagali pri izvedbi prireditve. Hvala!

Seznam cenilcev škode po divjadi na področju lovske družine Kresnice

Cenilci škode po divjadi so razporejeni po revirjih, ki so v krajevnih skupnostih: Kresnice, Jevnica, Ribče, Senožeti, Velika vas in Velika Štanga

I. KRAJEVNA SKUPNOST KRESNICE — REVIR KRESNICE

1. VEHOVEC Leon, Kresnice 10/a, tel. 877-180 — vodja
2. VEHOVEC Jaka, Kresnice 84, tel. 877-277 — pomočnik
3. MALI Franc, Litija, C. zasavskega bat. 6, tel. 881-342 — pomočnik

II. KRAJEVNA SKUPNOST JEVNICA — REVIR KRESNIŠKE POLJANE

1. ZUPANČIČ Branko, Kresniške poljane 37, tel. 877-224 — vodja
2. TREBEC Viktor, Jevnica n. h., tel. 877-260 — pomočnik
3. GRIČAR Jože, Senožeti 102, tel. 877-449 — pomočnik

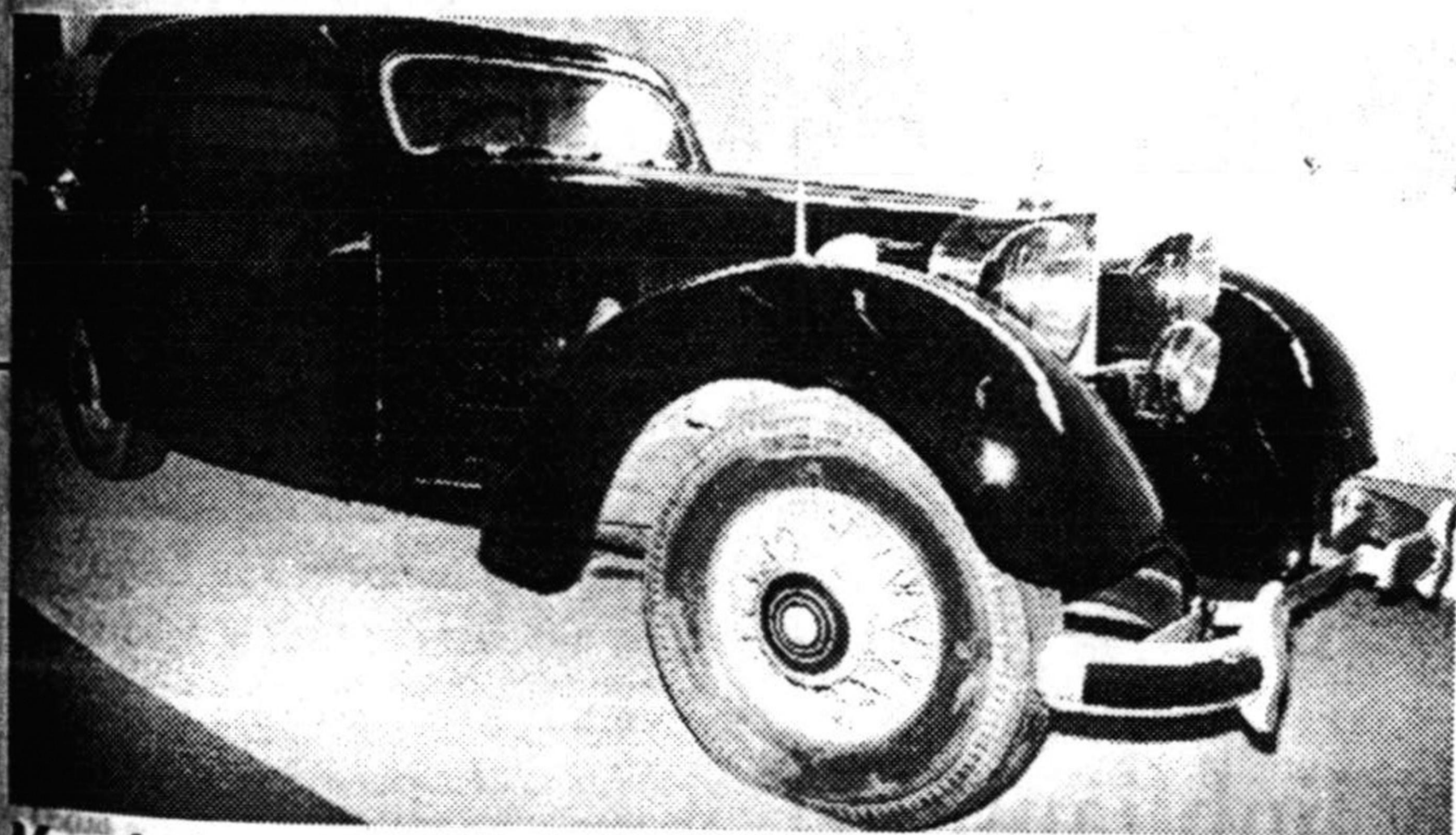
III. KRAJEVNA SKUPNOST RIBČE — REVIR SENOŽETI

1. KOVIČ Boris, Ribče 58, tel. 877-057 — vodja
2. UČAKAR Peter, Velika vas 8, tel. 877-452 — pomočnik
3. SEDEJ Vinko, Senožeti 55, telefona nima

IV. KRAJEVNA SKUPNOST VELIKA ŠTANGA — REVIR ŠTANGA

1. SMRKOLJ Zdravko, Ribče 29, tel. 877-133 — vodja
  2. KOKALJ Janez, Jevnica 55, tel. 877-063 — pomočnik
  3. GROZNIK Brane, Račica 9/a, telefona nima — pomočnik
  4. MARŠIČ Marjan, Senožeti 30, tel. 877-473 — pomočnik
- Lovska družina je dolžna škodo po divjadi oceniti v roku 7 dni. Škodo pa mora poravnati v roku 15 dni, od dneva ocenitve.

Občinska komisija škodo oceni samo v primeru, če se oškodovanec in lovska družina nikakor ne moreta sporazumeti o višini škode. Tako soglasje je bilo doseženo na posvetu pri podružnici Kmečke zveze v Litiji in z lovskimi družinami v mesecu marcu 1989.

Mercedes benz 540 K, letnik 1939, simbol 6. rallyja Veteran 89 — sodeloval bo tudi na rallyju (iz Tehniškega muzeja Slovenije v Bistri)

Autocommerce generalni pokrovitelj

Tako kot pred tremi leti bo tudi letos generalni pokrovitelj 6. rallyja Veteran 89 Autocommerce, delovna organizacija za notranjo in zunanjo trgovino ter servisno dejavnost, Ljubljana, Trdinova 4. Poleg generalnega pokrovitelja bodo kot sopokrovitelji sodelovale tudi druge organizacije. Ob tej priložnosti bo organizacijski odbor izdal poseben bilten, ki ga bo možno nabaviti na dan prireditve. V biltenu bodo vsi podatki o rallyju.

Vstopnina bo veljala tudi za veselico

Za delno pokrivanje stroškov prireditve bo organizacijski odbor v Litiji in na Bogenšperku organiziral vstopnino. Vstopnica bo izdelana v obliki spominskega traku z zlatim robom ter odtisom glavnih podatkov o prireditvi ter simbolom rallyja, mercedesom benzom 540 K, letnik 1939, tako da bo vsakomur tudi lep spomin na ta dogodek. Spominski trak bo veljal tudi kot vstopnina za veselico na gradu Bogenšperku!

Nove kazni

Občinska skupščina Litija je sprejela spremembe in dopolnitve odloka o gospodarjenju z javnimi potmi, ki se nanašajo na višje kazni za kršenje odloka.

Bistveni povzetek teh sprememb in dopolnitev je v naslednjem:

»Z denarno kaznijo od 1.250 do 250.000 din se kaznuje za prekršek posameznik:

— ki vozi zaradi izvajanja investicijskih del, proizvodnih ali storitvenih dejavnosti ter s tem trajno ali začasno čezmerno uporablja javno pot in ne plača povračila sorazmerno uporabi in poškodovanju javne poti,

— ki prekopava, podkopava in opravlja druga dela na javnih poteh brez dovoljenja krajevnih skupnosti ali v nasprotju s pogoji iz tega dovoljenja,

— ki brez soglasja pristojnega občinskega upravnega organa v varovalnem pasu gradi stanovanjske in druge objekte ter naprave, ki se v tem pasu brez soglasja ne smejo graditi.

— ki začasno ali trajno zasede javno pot, izvaja na njej kakršnakoli dela, ki niso v zvezi z vzdrževanjem ali rekonstrukcijo javne poti,

— ki odvaja na javno pot vodo, odplake ter druge tekočine,

— ki odlaga na javno pot sneg ali led in pušča sneg ali led, da zdrsnе s strehe na javno pot,

— ki vlačí hlode, veje, skale ali druge podobne predmete, kot tudi pluge, brane in druge kmetijske stroje,

— ki ovira odtekanje vode z javne poti,

— ki postavlja ob javni poti ograje, zasadi živo mejo, drevje, trto ali druge nasade, namešča les, opeko ter druge materiale ali predmete, če s tem poslabša ali onemogoči preglednost javne poti oz. drugače ovira ali ogroža promet in če s tem poškoduje javno pot,

— ki brez ustreznega zavarovanja opravlja na zemljišču ali stavbi ob javni poti kakršnakoli dela, ki bi utegnila poškodovati javno pot oz. ovirati ali ogrozati promet,

— ki poškoduje prometno signalizacijo.

Pravna oseba in oseba, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti po navedenih točkah tega člena, se kaznuje z denarno kaznijo od 5.000 do 1.500.000 din, odgovorna oseba pravne osebe pa z denarno kaznijo od 1.250 do 250.000 din.«

T. B.

V Litiji bo živo...

V soboto, 3. junija, bo Valvasorjev trg v Litiji prizorišče osrednjega sprejema in predstavitve starih muzejskih avtomobilov, ki bodo sodelovali na 6. rallyju Veteran 89. Trg bo tega dne zaprt za ves promet, litijske trgovine, gostinci in druge skupine pa bodo postavili stojnice in ljudem ponudili razno blago, storitve, hrano in pijačo, tako kot včasih, ko je bila Litija dvakrat na leto eno samo sejmišče.

Poleg tega pa se bodo razne spremljajoče dejavnosti pričele že ob 8. uri in bodo trajale vse do 13. ure. Vesele viže bo igral litijski sindikalni pihalni orkester, »brhke« ljubljanske mažoretke pa bodo ustvarile še bolj veselo vzdušje. Tudi plesnih skupin ne bo manjkalo, zbrane bo pozdravil tudi Janez Valjard Valvasor, ki ga bodo spremljali njegovi jezdecji pa še kaj.

...na Bogenšperku pa še bolj!

Po razdelitvi priznanj udeležencem rallyja se bo v grajskem dreveredu ob 14. uri pričela velika veselica. Nihče ne bo ne lačen ne žejen, še manj pa žalosten. Za veselo razpoloženje bo poskrbela sekcija gostin-

cev pri Obrtnem združenju Litija, ki bo organizirala veselico, igral pa bo odlični ansambel Interval iz Trbovelj.

T. B.

Kultura

Ples nas združuje

Pod tem geslom je potekalo 6. občinsko srečanje plesnih skupin, ki je bilo letos v Gabrovki. Domača organizatorja — Šolsko kulturno društvo OŠ Gabrovka in KUD Franc Levstik — sta se potrudila in polna dvorana, kjer so prevladovali mladi obiskovalci, je navdušeno spremljanje dogajala na odru. Predstavilo se je 6 plesnih šolskih skupin z Dol, Vač, Litije, Šmartna in Gabrovke ter plesna sekcija »Rondo«, ki deluje v okviru Kulturno-umetniškega društva Jevnica in je nastopala kar s štiri-

rimi skupinami ter požela viharno odobravanje poslušalcev. Prav Jevničani imajo največ zaslug, da se plesna dejavnost v osnovnih šolah naše občine uvršča po množičnosti na drugo mesto; pred njo so le še pevski zbori.

Komisija za plesno dejavnost pri Zvezi kulturnih organizacij Litija si bo tudi v prihodnje prizadevala, da bi se vsi mentorji plesnih skupin strokovno izpopolnjevali na seminarjih, ki jih vsako leto organizira Zveza kulturnih organizacij Slovenije.

Razstava na sevniškem gradu

Litijan Zlatko Rudolf, akademski kipar, se nam je doma že večkrat predstavil s svojimi deli, uspešno pa se uveljavlja tudi izven občinskih meja. Eno njegovih zadnjih razstav je pripravila Zveza kulturnih organizacij Sevnica, in sicer v galeriji na sevniškem gradu. V priložnostnem sporedu se nam je predstavil na harmonski harfi Marjan Rudel.

Boris Žužek

Konferenca ZKO v Litiji

Dogodek, vreden posnemanja

Žal je malo tako dobrih konferenc ZKO, kot je bila nedavno na Vačah, kjer so se zbrali predstavniki kulturnih društev iz litijske občine. Zato je litijska konferenca Zveze kulturnih organizacij v resnici lahko marsikomu za zgled.

To pišem zato, ker so me na konferenci zadolžili, naj strnem svoje vtise, seveda pa bi to rade volje storil tudi brez zadolžitve.

Predvsem mi je bilo všeč, da so znova uvrstili na dnevni red tako imenovane problemske točke, tokrat pogovor o proslavljanju in ohranjanju kulturne dediščine, s poudarkom na domačih običajih.

O obeh točkah je bila živahna in vsebinsko bogata ter zanimiva razprava, ki je segla v bistvo problemov.

Morebiti je zato trajala nekoliko dalj časa kot bi bilo primerno, kar bi naj občinsko ZKO spodbudilo k razmišljanju, da bi v prihodnje, posebej še zato, ker je očitno, da konference ne bodo več vsako leto, nekatera aktualna kulturna vprašanja obravnavali na okroglih mizah, seveda z udeležbo predvsem tistih, ki najbolj poznajo področje, ki bo na dnevnem redu.

Zame so bili zelo zanimivi tudi tisti govorniki, ki so govorili zlasti o novih dejavnostih, posebej še o izjemno dobro zastavljenih programskih usmeritvah in izpeljanih kulturnih akcijah Centra za interesne dejavnosti mladih.

Tudi tokrat se je pokazalo, da pravzaprav ne gre za tako velik razkorak med mladinsko organizacijo in ZKO, kot se včasih govori, ampak da je predvsem od dobre volje ljudi, ki jim je na skrbi kultura, odvisno, kaj in kako bodo počeli s skupnimi močmi.

Zato mi je seveda godila pohvala sekretarja OK ZSMS Litija na račun občinske ZKO.

Seveda je treba posebej omeniti tudi projekt Vače, za katerega so dobili odličje Svoboda, priznanje ZKOS, ki kaže, da za dobro delo niso vedno potrebne klasične, društvene oblike organiziranja, ampak so potrebni predvsem ljudje, ki želijo delati in ki vedo, kaj je treba početi v kulturi.

Žal vseh ne morem omeniti, čeprav je v litijski občini marsikaj vredno pohvale, zato naj zapišem besedo dve o folklorni skupini iz Šmartnega pri Litiji, ki je svoje delo očitno izjemno dobro zastavila, saj s pomočjo strokovnjakov zgledno skrbi tudi za kulturno dediščino, posebej še za ohranjanje domačih običajev, pa ne samo v svojem kraju.

Upam, da mi litijski kulturniki ne bodo zamerili, ker nisem omenil vseh, ki bi jih morebiti bilo treba omeniti. Omenil sem pač predvsem tisto, kar se mi je glede na potrebe sedanjega in prihodnjega časa zdelo potrebno posebno poudariti, ne da bi zato kakorkoli podcenjeval vso drugo bogato kulturno dejavnost.

Tone Štefanec

Uspešni litijski lutkarji

Od 30. marca od 1. aprila je bilo v Slovenj Gradcu že 19. srečanje slovenskih lutkarjev; predstavilo se je 9 amaterskih in 5 poklicnih lutkovnih skupin ter gostje iz Zrenjanina. Zasavje je zastopala lutkovna skupina Čvek čvek OŠ Dušan Kveder — Tomaž iz Litije pod vodstvom mentorice Berte Juvan. Tridnevno bivanje na Koroskem je takole opisala lutkarica Melita Poznajšek:

»V četrtek zjutraj smo se s kombijem odpeljale proti Slovenj Gradcu. Ko nas je tovarišica ob prihodu v mesto prijavila, smo odšle v dvorano, kjer smo si ogledale prve tri lutkovne predstave. Nato smo bili na vrsti me. Imele smo še eno uro časa, tako da smo postavile oder in ponovile besedilo. Trenutek nastopa se je vse bolj bližal in postajale smo vedno bolj nestrpne. Grabila nas je trema. Ko se je zavesa odgrnila, smo držale pesti ena drugi. Slo je dobro. Po predstavi nas je tovarišica poh-

valila. Šle smo na kosilo, nato pa smo se vrnile v Kulturni dom, kjer so nas čakale domače sovrstnice ter nas odpeljale na domove. Popoldne smo si ogledale še preostale predstave in poslušale tudi očno nastopov, ki so jih povedali kritiki iz Ljubljane, Sarajeva in Beograda. Naš nastop so pohvalili. Omenim naj še, da mi je bila zelo všeč predstava »Racman«, ki so jo zaigrali mladi Bežigrjanci iz Ljubljane, in kranjska skupina Cez cesto, ki je nastopila z dvema igricama.

Čas je hitro mineval — tudi v petek in soboto — in treba se je bilo posloviti od prijaznih gostiteljic in gostoljubnega Slovenj Gradca, kjer so se organizatorji lutkarskega srečanja še posebno potrudili. Tridnevno bivanje na Koroskem ni bilo le prijetno, ampak tudi na Koroskem se gledanju posameznih uprizoritev smo se naučile veliko novega, spoznale pa smo tudi nove vrste lutk in tehnik.«

Lutkovna skupina Čvek-čvek, ki deluje na osnovni šoli Litija

Obisk v ljubljanskih kulturnih ustanovah

V okviru kulturnih dni so si šmarški šolarji ogledali v maju več prireditvev v Ljubljani. Tako so vsi učenci podružničnih šol ter prvošolci in tretješolci matične šole obiskali Lutkovno gledališče, kjer so jim zaigrali igro Zgodba o Ferdinandu, učenci 5. razreda so bili na prireditvi Slovenske ljudske pesmi in glasbila, sedmošolci pa so poslušali v veliki dvorani Cankarjevega doma suito Šeherezada, ki jo je izvedel orkester Slovenske filharmonije.

Boris Žužek

Ples

V soboto, 22. aprila 1989, je v dvorani OŠ Revirskih borcev v Trbovljah potekalo 2. zasavsko amatersko plesno

prvenstvo, ki se ga je udeležilo preko 200 tekmovalcev vseh starosti z območja občin Litija, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik in Domžale.

Našo občino so zastopali plesalci in plesalke Rondoja iz Jevnice, plesne skupine Geoss z Vač, plesne skupine F in OŠ Litija in najmlajši iz CIDM Litija.

Največjo pripravljenost so pokazali domačini, plesalci KUD Renome iz Trbovelj, ki so zasedli tudi večino prvih mest, izmed naših uspehov pa velja omeniti prepričljivo zmago plesne skupine Rondo v show danceu, zmago, v družabnih plesih med veterani in pokal za najboljšo mlado in najbolj perspektivno plesno skupino, ki ga je prejela mladinska sekcija Rondoja.

Plesna skupina Rondo bo konec junija nastopila tudi na državnem prvenstvu in show danceu, kjer mladi prav tako pričakujejo dober rezultat s točkama Razzle jazzle in Pancho Villa.

Zaželimo jim obilo sreče, morebitni uspeh pa bi ob njihovi skorajšnji 10-letnici delovanja postavil piko na i. Za ves dolgoletni trud in požrtvovalnost plesalk, mentorjev in staršev.

Pozor, ženska!

V okviru gledališkega abonmaja je tokrat na gostovanje v Litijo prišlo Mestno gledališče ljubljansko s Partljičevim delom Pesnikova žena prihaja, šaloigro, ki je pred mesecem dni na matičnem odru doživela krstno premiero.

Kratka vsebina: Pesnik Vernik dobi za svoje ustvarjanje Ribičevo nagrado. Žena pesnika Mlakarja med televizijskim prenosom podelitvenega ceremoniala sklone, da mora naslednje leto to nagrado za vsako ceno dobiti njen mož. Napolnjena z energijo zavisti, skuje načrt in se poda v boj. Koketira in predaja se predsedniku upravnega odbora za podelitev nagrad, eni od članic ugrabi pudljo, njeno edino veselje na svetu, razširja govornice o moževem slabem zdravstvenem stanju, sili moža k pisanju pesmi in celo sama poskuša skonstruirati pesniško zbirko, da bi možu razširila književni opus. Tik pred velikim uspehom javnost spregleda spletko v odboru; odbor se razpusti, nagrade se začnejo podeljevati po novih merilih. Eno od nagrad bo dobil bodoči zet, mlad radikalen publicist, ki je prodril s pisanjem o puhlosti in nepotrebnosti takih nagrad. Porazena Melanija Mlakar poskusi narediti samomor.

Po dolgem času smo imeli priložnost videti prvo postavo MGL. Nagrajeni par sta bila Ivan Jezernik in Marija Lojk, nenagrajena Mlakarjeva pa Tone Kuntner in Marjana Klanšek-Jaklič. Mlado generacijo sta predstavila Majda Vidmar kot Pika in Borut Veselko kot njen fant Marko, nagrajeni publicist. Predsednika odbora, norega na ženske, je zaigral Janez Škof mlajši, Olgo s pudljem pa Vera Per.

V Partljičeve tipične slovenske like so se igralci odlično vživeli in jih uspešno večplastno oblikovali; kot mirne samozadostne brez zlobnih namenov (Vernikova in Mlakar), bojevito žensko, nevoščljivo in užaljeno v ekstremni želji po priznanju v družbi (Mlakarjeva), dobrosrčno pasjo varuhinjo, intelektualca s tipičnimi moškimi slabostmi, obžalovanja vredno propadlo igralco, spornega psihiatra. Življenjski liki torej, ki jih srečujemo v vsakdanjem življenju, oblikovani z duhom avtorja, ki ima za risanje značajev odlične posluš.

Na odru je zaživelo zakulisje podeljevanja Prešernovih nagrad (skritih za imenom Ribičeve, kar je v resnici bilo ime za Prešernovo domačijo v Vrbi). Tema torej, o kateri navaden smrtnik brez umetniških ambicij in nagnjen niti ne razmišlja preveč, zdi pa se mu zanimivo slišati o kaki aferi glede tega, saj te nagrade vsako leto pustijo za seboj veliko popisanega papirja.

Priznati je treba, da smo videli že boljše predstave; Partljičeve in Korunove, ki je režiral in osnoval sceno. Če se zadnji prizori ne bi tako vlekli in se spogledovali z burlesko, bi še nekako šlo, tako pa se je težko otresti vtisa nedodelanosti, čeprav je bila na oder postavljena že tretja verzija besedila. Večkrat se dogaja, da po dobrem zapletu avtor izgubi rdečo nit ali pa drame ne zna učinkovito razplesti, in tokrat je bilo podobno.

V oceno se nehote prikrade podatek, da Tone Partljič dela kot umetniški vodja MGL; če bi besedilo podpisal kakšen drug dramatik, bi ga morda moral dolgo piliti in brusiti, da bi ga spustili na oder. Je že tako, danes ime še vedno veliko pomeni.

Za sklep bi rekli, da smo si ogledali dobro predstavo, predvsem po zaslugi

odličnih igralcev, razmislili pa bomo o kriterijih, po katerih se je pred afero odločalo pri podelitvi nagrad:

— kakšno umetniško delo, še bolje, če jih je več. Nič ni narobe, če so kvalitetna;

— poznanstvo (vsestransko) s predsednikom odbora za nagrade in njegovimi člani;

— politična orientacija (včasih je bilo nujno biti član partije, danes pa je menda moderno, če član nikoli nisi bil ali pa si iz partije izstopil);

— »zaporniški staž« (v preteklih časih je bil zapornik takoj izključen iz kandidature, danes pa imajo več možnosti umetniki z daljšo zaporniško dobo);

— zdravstveno stanje (od dveh enako vrednotenih kandidatov bo nagrado dobil tisti, ki je bolj bolan, saj lahko do naslednjega leta že umre).

Irena Prašnikar

Ciganka

*Prelepa si,
na igrivem konju,
ko te veter
v stepo nosi*

*Zapeljiva si,
v plesu,
ko z udarci s tamburinom
čar večeru daješ*

*Skrivnostna si,
v večeru,
ko tvoja pesem
tabor v sen zaziba*

*Otožna si,
ob prihodu noči,
ko gosli utihnejo
in ogenj dogori*

*in preden vznikne
novo jutro,
je ciganka le še pesem,
ujeta v uho*

Klemen Potisek

Ne dovoli, otrok!

*Spi, otrok!
Dihaj nedolžnost preživetih
noči tvoje matere,
vendar NE DOVOLI,
da plačuješ njihove grehe!
Imel boš mnogo možnosti,
pa ne bodo tvoje...
Ustvarila sta te edini moški
in edina ženska v vrtincu
ljubezni...*

*Sedaj si prišel iz globine,
zato, da te bosta obsodila.
NE DOVOLI...*

Rebeka Železnik

Uspela prireditev v dvorani na Stavbah Koncert Litijskega okteta

V petek, 12. maja, je bila dvorana na Stavbah polna kot že dolgo ne. Litijski oktet je namreč tega dne pripravil uspešno kulturno prireditev, ki ji je scenarist in režiser Janko Slimšek dal naslov Drugačen trenutek.

Poleg članov Litijskega okteta, ki ga vodi dr. Marko Kolšek, umetniški vodja je Janko Slimšek, so na prireditvi sodelovali še pianistka Urška Meglič, gle-

dališki igralec Uroš Maček, kipar Dušan Bučar in pesnika Anuška Potisek in Jože Sevljak, ki je prireditev tudi povezoval.

Prelepo petje, ki se je povezovalo z glasbo, besedo, umet. ambientom in gledališko interpretacijo v eno, so številni gledalci toplo pozdravili in zaželeli, da bi bilo takšnih trenutkov še več.

J. S., foto: M. Š.

Litijski oktet med nastopom

NOVICE IZ KNJIŽNICE

Knjige, kdo vas bo kupoval?

V štirih mesecih je knjižnica za svoje enote kupila le 424 novih knjig (98 naslovov strokovnih, 88 naslovov leposlovnih in 37 naslovov mladinskih del), ki pa so stale kar 20.000.000 din. Precej knjig je bilo kupljenih v antikvariatu. Če bo rast cen knjig še tako divjala, knjižnica s predvidenimi sredstvi za nakup knjig ne bo dosegla niti minimalnega standarda nakupa (1 nova knjiga na 10 prebivalcev).

Odslej tudi videokasete?

Izposoja videokaset bi bila lahko ena od popestritev ponudbe knjižnice njenim uporabnikom. Prve videokasete bodo na voljo že v maju.

Otvoritev podružnične knjižnice v Šmartnem

bo v ponedeljek, 5. junija. Prireditev bo posvečena 300-letnici izida Slave vojvodine Kranjske. Knjižnica bo za obiskovalce odprta že naslednji dan.

Pomagamo knjižnici ohraniti matičnost

Za usposobitev prostorov matične knjižnice so sredstva prispevali še: Luka Djukić — Litija, Marinka Ostrež — Jevnica, Matjaž Brodar — Litija. Darovalcem se zahvaljujemo.

Dejavnost literarne skupine

Člani literarne skupine so zelo dejavni. Vsi so sodelovali na območnem srečanju literatov začetnikov, ki je bilo 4. maja v Cerknici. Od 35 sodelujočih jih je bilo 11 izbranih za nastop, od tega kar štirje iz litijske skupine. To so: Ema Štrifot (Muha), Hajdeja Slabe (Punčka, zrasti še malo), Rebeka Železnik (Ne dovoli, otrok) in Klemen Potisek (Ciganka). Skupina je tudi sodelovala na otvoritvi razstave v Dolskem, sedaj pa pripravlja 2. številko **MLADE BESEDE**, ki bo predstavljena 26. maja.

Ples Litijske pomladi

Za konec Litijske pomladi bo Center interesnih dejavnosti mladih Litija organiziral še zaključno zabavno plesno prireditev, ki bo v soboto, 17. junija, najverjetneje na košarkarskem igrišču v Litiji. Od 21. ure naprej bodo za ples skrbeli člani skupine Union team iz Kresnic in seveda člani CIDM Litija.

Rudi Bregar

Arhitekturna dediščina Levstikove poti

V drugi polovici aprila so ob GEOSS-u odprli tritedensko slikarsko kolonijo z naslovom Arhitekturna dediščina Levstikove poti od Litije do Čateža. V okviru Projekta Levstikova pot jo je organiziral podjetni zasebnik Zlatko Krnc iz Kresnic. Nekaj sredstev je prispevala tudi Elma iz Čateža.

»Prenekateri poznamo ljudi, ki jih drugi ne poznajo. Ljudi okoli nas, ki ustvarjajo in so dosegljivi samo nekaterim. Zato bi rad kulturo, vsaj tisto, ki jo razumem, približal tudi drugim. Sodelavcem, znancem in prijateljem želim pokazati nove kraje in ljudi in pričakujem, da bodo vsi sodelujoči imeli nekaj od tega srečanja.«

S temi besedami je Zlatko Krnc odprl slikarsko kolonijo, v kulturnem programu pa so sodelovali pevci iz Kresnic. O Projektu Levstikova pot je govoril Rudi Bregar, o koloniji pa Pavle Smolej. Na koloniji, ki se je z otvoritveno razstavo v Galeriji 19 v Dolškem 14. maja popoldne zaključila, je sodelovalo 8 slikarjev amaterjev iz Kresnic, Ljubljane, Pirana in Tuzle.

Najmlajša je s 15 leti Darja Smolej iz Kresnic, ki je na koloniji sodelovala skupaj s svojima staršema, mamo Marijo in očetom Pavlom. Za Marijo je značilno, da obvlada risbo, najsi gre za portret, pejzaž ali kakšno drugo motiviko. Pavle, likovni pedagog, se z likovnim ustvarjanjem ukvarja že preko 30 let. Njegovo oblikovanje sega od abstrakcij do razpoznavnih motivov, kot so portreti, socialna motivika ali krajina.

Tudi Irena Petek iz Kresnic slika žensko motiviko in krajino. Tomaž Železnik iz Ljubljane je član slovenskih likovnih umetnikov, prejemnik številnih nagrad. Njegovi akvareli so zelo raznoliki, povezuje pa jih prefinjen občutek za doživetje trenutka. Najstarejši udeleženec Uroš Žitnik je doslej pripravil preko 30 samostojnih razstav svojih del. Zanj je značilno, da ne vztraja na banalnem prepisovanju narave, ker je pristaš slikanja, ki občinstvu od-

kriva motive tudi tam, kjer jih le-to niti ne opazi.

Na koloniji je sodeloval tudi Tihomil Kreitmayer iz Tuzle, dobitnik številnih jugoslovanskih nagrad, sicer pa se ukvarja z grafiko in grafično-industrijskim oblikovanjem. Je tudi član Collegium Artisticuma.

Kolonija kot vsaka kolonija, bi kdo pomislil. Pa ni tako. Prav pri tej akciji je prišlo do izraza tesno sodelovanje združenega dela in zasebnikov s kulturo. In tega pri delu mladih cidmovcev ni tako malo. Razstava bo potovala po vsej Jugoslaviji. Postavljena bo v Litiji,

Trebnjem v Galeriji likovnih samorastnikov, v Ljubljani v Inštitutu za celulozo in papir ter Smeltovi galeriji, v Tuzli, na Čatežu, v Kresnicah... Pa še kje, če jih bodo povabili.

Tekst in foto:
RUDI BREGAR

Otvoritev razstave je bila tudi v Litiji, in sicer v okviru osrednje prireditve ob dnevu mladosti 26. maja ob 18. uri na občini, kjer si jo lahko ogledate do 3. junija. Od tam pa bo razstava potovala v Bosno in Hercegovino, kjer bo od 9. junija dalje na ogled v hotelu Tuzla v Tuzli. O nadaljnjih razstavah vas bomo sproti obveščali.

Običaji in spominki Levstikove poti

V okviru Projekta Levstikova pot želijo obnoviti in oživiti nekatere stare ljudske običaje, zato prosijo občane, da jim pomagajo pri delu. V mislih imajo predvsem martinovanje, ličkanje koruze, sušenje sadja in še kaj, kar bi lahko udeležencem množičnega pohoda po Levstikovi poti prikazali novembra.

Zato jim pišite ali jih pokličite, opišite običaje, morda bi jih bili pripravljeni predstaviti 11. novembra ob poti, morda imate še kakšne ideje. Morda bi se kdo od zasebnikov, gospodinj, mladine ali kdorkoli odločil, da bi izdeloval spominke z zaščitnim znakom Levstikove poti. Sporočite jim in se boste dogovorili. Idej verjetno ni malo, le začeti je treba.

Rudi Bregar

Izšla je knjiga Levstikovega popotovanja

Projekt Levstikova pot se je začel ukvarjati tudi z izdajateljsko dejavnostjo. Tako bo ravno na dan mladosti izšel ponatis Levstikovega Popotovanja od Litije do Čateža. Knjigo je likovno opremila Joži Jamšek, absolventka arhitekture, spremno besedo pa je napisal dr. Matjaž Kmecl, ki v največji meri s svojo strokovnostjo pomaga pri delu mladih.

Knjiga bo izšla v 3000 izvodih, natisnili pa so jo s pomočjo Kmetijske zadruge Gabrovka Dole — obrat Dolka, Kovine iz Šmartnega, Elme iz Čateža in prispevkov učencev osnovnih in srednjih šol iz grosupeljske, trebanjske, zagorske in trboveljske občine. Učenci so zbirali denar, v spomin pa so dobili posebno spominsko pripombo Levstikove poti. Žal, v litijski občini na šolah ponovno ni stekla podobna akcija, tako da levstikovci z obžalovanjem ugotavljajo, da je za njihovo delo še največ posluha, razen svetlih izjem izven občinskih meja.

Knjiga bo v prodaji od 25. maja dalje in jo lahko naročite na naslov CIDM Litija ali v knjigarnah. S prodajo knjig želijo zbrati tudi dodatna sredstva za svoje nadaljnje delo pri urejanju Levstikove poti.

Rudi Bregar

Narodnozabavni ansambli na Bogenšperku

CIDM Litija v okviru proslavljanja 300-letnice Slave vojvodine Kranjske organizira v soboto, 9. septembra, srečanje narodnozabavnih ansamblov. Prireditve bo v grajski okolici na Bogenšperku, v primeru slabega vremena pa bodo prireditve prestavili za en teden.

Zato prosijo narodnozabavne skupine iz vse Slovenije, da se do 15. avgusta prijavijo na naslov CIDM Litija, p.p. 32, 61270 Litija, kjer dobijo tudi podrobnejše informacije. Prireditve bo celodnevna, popestrjena z razstavami, stojnicami in seveda gostinsko ponudbo.

Prav tako vabijo tudi gostince, da pošljejo svoje ponudbe s pogoji za prevzem gostinske ponudbe na prireditvi. Za gostince je rok nekoliko krajši, do konca julija. Glasbenim skupinam bodo zagotovili povrnitev potnih stroškov in hrano.

Tako bodo tudi člani CIDM Litija prispevali svojo prireditve k spomenu na Valvazorjevo Slavo vojvodine Kranjske in turistični popestritvi Bogenšperka.

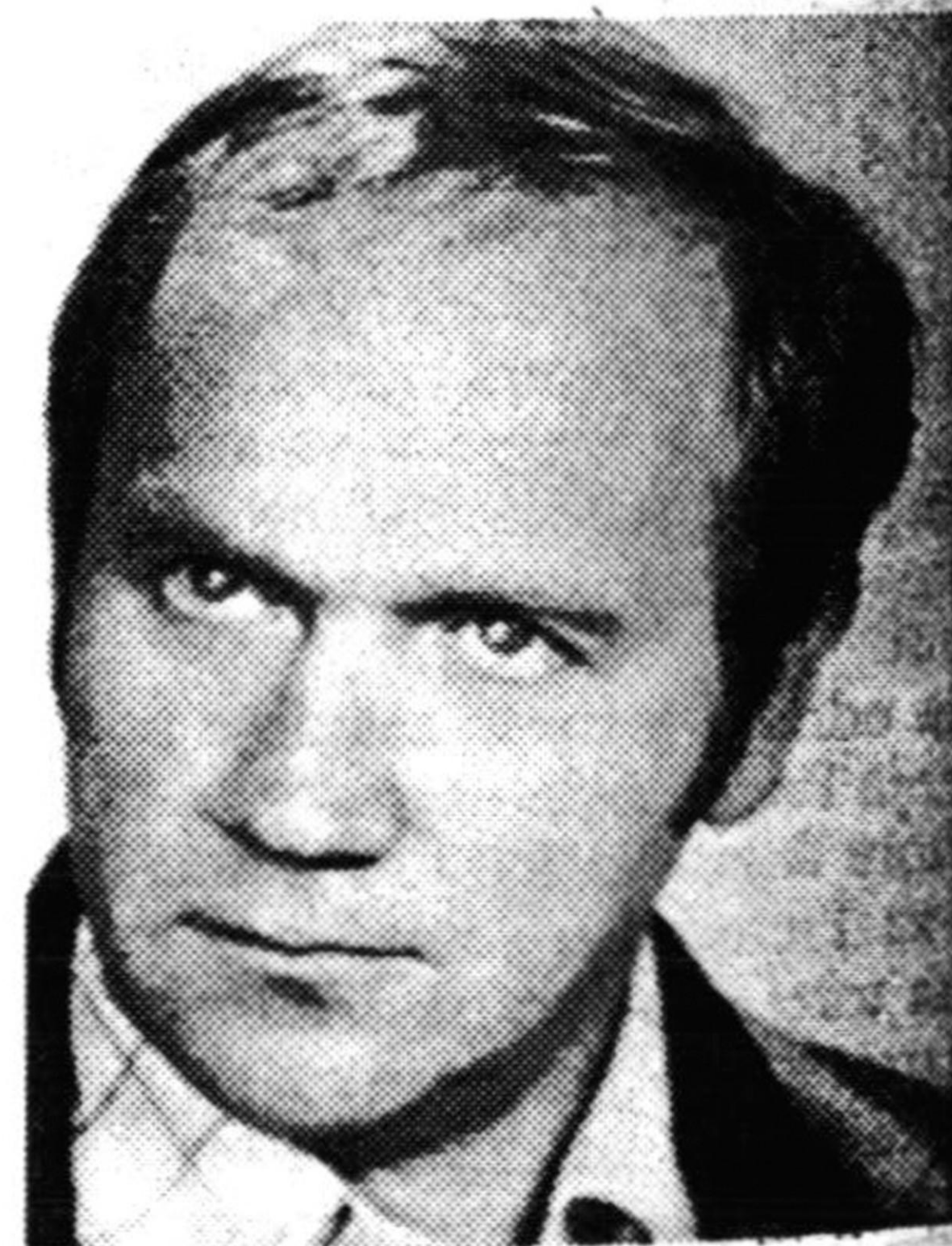
RUDI BREGAR

Pavle Smolej bo prejel Zlati znak ZSMS za mentorsko delo

Pavle Smolej iz Kresnic bo za svoje mentorsko delo z mladimi in aktivnosti na kulturnem področju prejel najvišje slovensko mladinsko priznanje zlati znak ZSMS. Svojo nesebičnost in požrtvovalnost kaže predvsem v delu z mladimi, kjer je njegova aktivnost vezana na področje umetnosti. Vodi namreč likovni krožek v Kresnicah, edinega tovrstnega v občini, ki pa svoje rezultate prenaša že izven občinskih meja.

Opredelitve za lepo, čisto in naravno ne izražajo le likovna dela, ki nastajajo pod njegovim mentorstvom in čopičem. Tudi sam je namreč aktiven ekolog, kjer deluje predvsem v povezavi z mladinsko organizacijo v svojem kraju in občini ter društvu za varstvo okolja. Odlikuje ga tudi njegovo družbenopolitično delo. Tako je, denimo, za krajevno organizacijo ZRVS pripravil izvorni program, ki velja za vzorčnega v republikem merilu, je aktiven v izvršnem odboru ZKO Litija in še bi lahko naštevati.

Aktiven je bil tudi v okviru KK SZDL Kresnice, vendar je to delo opustil. Zaradi doslednega vztrajanja na argumentiranih razpravah, profesionalnem delovanju na principih demokratičnosti je vedno prihajal v konflikte z vodstvom KK SZDL in KS, tako da njegov delo ni imelo praktičnih rezultatov. Nasprotno — zaradi svojega delovanja in povezovanja z mladimi je bil večkrat ozmerjan kot pohvaljen. Re-

zultat teh nesoglasij je tudi ta, da ni ni dobil listine o priznanju občine Litija, za katero ga je predlagala OK ZSMS Litija.

Vse to govori o vloženem delu Pavla Smoleja. Bolj kot besede govorijo njegove umetniške stvaritve. Še pomembnejše pa je njegovo mentorsko delo z mladimi. Poudarjanje samoiniciativnosti mladih, vrednosti njihovega dela, vzpodbujanje k ustvarjalnosti so tiste vrednote, ki jih mladi pri Smoleju najbolj cenijo. Zlasti pa občutek, da so mladi kljub relativni neizkušenosti aktiven subjekt dogajanja okrog nas. In le redki so občani, ki toliko svojega prostega časa posvetijo mladi generaciji.

Tekst in foto:
RUDI BREGAR

Predstavljamo vam OŠ Dušan Kveder-Tomaž Litija

V teh kriznih časih, ko nas življenje preseneča bolj v slabem kot dobrem, si je šola zadala poleg vzgojno-izobraževalne naloge še eno težko nalogo: varovati otroke pred neprijaznim vplivom okolja in blažiti udarce vse pogostejših družbenih nasprotij. Koliko bo v tem uspela, je odvisno od marsičesa, predvsem pa od tesnega in ustvarjalnega sodelovanja otrok, staršev in pedagoških delavcev. Naj ob mesecu mladosti predstavimo nekaj utrinkov iz življenja in dela šole; povemo, kje smo uspeli in prikazano naše težave, pa tudi načrte za prihodnost.

Za uvod nekaj podatkov

Pouk v Osnovni šoli Dušan Kveder-Tomaž se odvija na organizacijski enoti Rozmanov trg in na enoti Bevkova 3 ter na sedmih podružničnih šolah. Matična šola ima 42 oddelkov, podružnične šole 18 oddelkov, enota s prilagojenim programom 4 oddelke, organizirano pa je tudi podaljšano bivanje učencev v 5 oddelkih. Šola sodi med največje osnovne šole v Sloveniji.

Na matični šoli poučuje učence 63 učiteljev, na podružničnih šolah 21 učiteljev ter v EPP še 5 učiteljev. Od tega jih ima več kot 94% ustrezno izobrazbo.

skuje z veseljem, saj tu odkrivajo nova spoznanja in se pripravljajo za delo v srednji šoli.

Naša prizadevanja se obrestujejo z zelo dobrimi uvrstitvami naših učencev na raznih tekmovanjih (letos matematika, angl. jezik, kemija).

Na šoli pa smo poskrbeli tudi za učence, ki potrebujejo drugačno obliko dela in pomoči. Oblikovali smo razvojno-terapevtsko skupino kot nekakšno alterantivno obliko pouka, predvsem za tiste učence, ki imajo učne težave. Tesno sodelujemo s Pedagoškim inštitutom in upamo, da nam bo to — zaenkrat pionirsko delo — prineslo otipljive rezultate. Že tretje leto učenci

Kultura in izobraževanje z roko v roki

Kulturno življenje na šoli zajema razen predpisanih kulturnih dni še najrazličnejše dejavnosti. Poglejmo samo nekaj primerov iz zadnjih mesecev:

— 300 učencev 7. in 8. razredov je v dveh skupinah sodelovalo v Cankarjevem domu na gledališkem ŽIV ŽAVU.

— 138 učencev si je v Šentjakobskem gledališču ogledalo sobotno mladinsko igrato To je za znolet

— 90 učencev je v ljubljanski Drami uživalo ob moderni izvedbi Shakespearove Komedije zmešnjav

— Učenci EPP so si ogledali lutkovno predstavo o bikcu Ferdinandu

— 168 učencev višje stopnje je prejele bralne značke in se srečalo s pisateljem Ivanom Sivcem.

— 35 najboljših učencev 7. in 8. razreda si je v okviru dodatnega pouka ogledalo v NUK rokopisni in kartografski oddelek

— šolo je obiskal znani skladatelj

Šola v naravi

Kljub čedalje močnejšim udarcem po družinskih žepih učitelji in starši še edno skušajo otrokom dati kar največ tudi na področju telesne vzgoje in rekreacije. Beseda je o zimski in letni šoli v naravi, ki sta si že priborili svoje mesto v naših šolah.

Kdaj sem v šoli najraje?

— kadar je zunaj slabo vreme in je v šoli toplo in prijetno

— po redovalni konferenci, ko ni več toliko kontrolnih nalog

— kadar so za malico hrenovke ali sendviči, če je na šolskem radiu v glavnem odmoru dobra glasba

— ko je naravoslovni, športni ali kulturni dan

— zjutraj pred poukom, ko si imamo povedati toliko zanimivega.

Odgovori učencev 7. razredov

Kdaj že vendar do telovadnice?

Če bi hoteli med vsemi problemi, s katerimi se srečujemo zadnja leta, izpostaviti najhujšega, bi bil to prav gotovo pouk telesne vzgoje na šoli Rozmanov trg. Ko se je pred leti del višje stopnje selil na Rozmanov trg, je bilo to res v zadnjem trenutku. Najbolj zgovorne so številke: šolo na Bevkovi obiskuje 453 učencev, šolo na Rozmanovem trgu pa 637 učencev.

Izobrazbena struktura učiteljev

srednja izobrazba
višja izobrazba
visoka izobrazba
absolventi

— 25 učiteljev ali 28,09%
— 51 učiteljev ali 57,3%
— 8 učiteljev ali 9%
— 5 učiteljev ali 5,6%

Starši, ponujamo vam roko

Ne želimo se zapirati v lastno okolje in ne mislimo, da vse znamo. K celoviti skrbi za otroka bi zelo radi pritegnili predvsem starše. Otroci so kar polovico dneva naša skrb, zato nam je veliko do tega, da bi se v šoli čim bolj počutili. To pa bomo dosegli le, če bomo svoje učence bolje spoznali. In kdo nam pri tem lahko najbolje pomaga, če ne prav vi.

Z veseljem ugotavljamo, da so govornilne ure in roditeljski sestanki čedalje bolj obiskani, pa tudi starši na njih vse bolj ustvarjalno sodelujejo.

Vsak otrok je osebnost zase

Šole, ki naj bi vzgajala v neko sivo povprečje, ne potrebujemo. V tem smo si edini. Trudimo se vse bolj upoštevati individualnost vsakega otroka posebej. Iščemo vzroke neuspešnosti in odklanjanja učenja in delovnih obveznosti. Gradimo na manjših učnih korakih, predvsem pa ne zahtevamo enakega znanja od vseh učencev. Pri manj uspešnih učencih utrjujemo elementarno, bazično znanje in šele na njem gradimo nadstavbo. Če zahtevamo od otroka preveč, mu vzbudimo odpor, ker ga silimo v nekaj, česar ne razume. Stalno doživljanje neuspehov skozi več let šolanja pa pri otroku podira samozavest, zato skušamo pri vsakem manj uspešnem učencu poiskati svetlo točko in ga tudi pohvaliti.

Prvi korak k šoli po meri otroka

Skrb za nadarjene učence zavzema na naši šoli še posebej visoko mesto. OD 5. do 8. razreda smo organizirali dodatni pouk iz slov. jezika, angl. jezika, matematike, kemije in fizike. To obliko pouka obiskuje v vsakem oddelku od 10—15% učencev. Čeprav je neobvezen, ga velika večina otrok obi-

3., 4. in 5. razreda lahko obiskujejo fakultativni pouk nemškega jezika. Teh je letos 108.

Kako do ustreznega poklica

Osnovno šolo zaključuje letos nekaj več kot 160 učencev. Izbiro poklica, ki je že tako več kot težavno delo, so nam letos otežili še podatki, da v Ljubljani, kamor se usmerja največ naših učencev, primanjkuje kar 672 mest. Drugače rečeno: za 22 oddelkov učencev ni prostora.

Preveč učencev bo v družboslovnih in naravoslovnih šolah, v poslovno finančni in trgovinski dejavnosti, gostinstvu in turizmu ter še kod drugod. Primanjkuje pa učencev v programih: gradbinec II, rudar in rudarski tehnik ter v kemijski dejavnosti.

Čeprav je na nekatere šole večji pritisk kot na druge, ne smemo dopustiti, da bi prevladalo beganje učencev za prostimi mesti nad doktrino poklicnega usmerjanja in nad cilji družbenega razvoja, ki stremi za popolnim in vsestranskim razvojem posameznika, skladno z njihovimi interesi, nagnjenji in sposobnostmi.

Veliko znanja, pa še kanček sreče

Že vrsto let spremljamo uspešnost naših učencev v srednjih šolah. Ugotavljamo, da okoli 94% vseh vpisanih učencev izdela 1. letnik brez večjih težav, nekaj učencev pa razred tudi ponavlja. To so praviloma učenci z zadostnim uspehom v 8. razredu, pa tudi kakšna izjema se včasih najde. Prav zdajle so pred vrati sprejemni izpiti za vpis v srednje šole. Te izpite, ki so za otroka velika psihična obremenitev, bo moralo letos opravljati še več učencev kot prejšnja leta. Učenci so za sprejem dobro pripravljani in gotovo bodo uspešni. Želimo jim vso srečo.

Takole so se najpogosteje usmerjali letošnji osnovnošolci:

trgovina	20	gostinstvo in turizem	6
ekonomska smer	14	lesarstvo	5
železnica	9	pedagoška	4
kovinarstvo	9	PTT	4
strojništvo	8	elektrotehnika	4
osebne storitve	8	kemija	4
naravoslovje	8	vzgojiteljska	4
upravno administrat.	7	zdravstvo	4

Janez Kuhar in se srečal z učenci osmih razredov in podaljšanega bivanja

— mladi likovniki so se udeležili nagradnega natečaja na temo o Železnici in razpisa Šmarske Usnjarne.

— izšla je prva številka časopisa Naša beseda, drugo pravkar pripravljamo

— raziskali smo ledinska in krajevna imena v Litiji in okolici, izsledke pa poslali Pionirskemu listu.

Prizadevni naravoslovci

Naravoslovna dejavnost na šoli sodi med tiste, ki prednjačijo v sodobnih oblikah pouka. Spomnimo se samo več kot uspešnega sodelovanja pri raziskovalni nalogi v okviru projekta Znanost mladini.

Letos so štirje mentorji pritegnili k sodelovanju učence 7. in 8. razreda, ki jih naravoslovje zanima, k vsestranskemu raziskovanju reke Reke. Prišli so do zanimivih in za našo današnjo ekološko osveščenost že kar alarmantnih podatkov. Raziskovalno delo so posneli in tako pripravili več kot enourni video posnetek, ki se ga ne bi sramovala niti TV Ljubljana, če bi za njega vedela.

Seveda pa je takšno delo povezano z mnogimi odrekami, vanj je vloženi nešteto ur dela, predvsem pa dobre volje. Delo, ki so ga ob razumevanju in podpori Občinske raziskovalne skupnosti opravili učenci z mentorji Slabotovo, Lebingarjevo, Logajem in Kovičem bo tako ostalo zapisano tudi poznejšim generacijam.

Šola in učitelji smo si veliko obetali od zadnjega samopriskevka. Če ne drugo, smo bili prav mi tisti, ki smo na roditeljskih sestankih prepričevali starše, kako potrebna je telovadnica. Kaj naj jim zdaj odgovorimo?

Gospodarske razmere nas z divjo inflacijo resno opozarjajo, da moramo preudariti, kaj smo z inflacijsko osiromašenim dinarjem sploh sposobni zgraditi, da bi učenci prišli do nemotenega pouka telesne vzgoje, ki je zakonsko predpisan. Vse dosedanje inšpekcijske oz. svetovalne službe, ki so prišle na šolo zaradi telesne vzgoje, so pokazale življenjski odnos in strpnost do naših težav. Z nami vred vidijo rešitev v novi telovadnici, vendar ne čez 10 let, ampak v najkrajšem možnem času.

Se bomo kar odrekli kadrom?

Še želja ob zaključku. Na Bogenšperku bomo koncem junija svečano vpisali najboljše učence vse občine v t. i. zlato knjigo in knjigo mladih talentov. To so najperspektivnejši bodoči kadri, s katerimi bi v občini morali računati. Sprašujemo pa se, ali je domače okolje čez leta za te otroke dovolj naredilo. Nam bodo zaradi nezainteresiranosti naše družbe »ušli« drugam ali jih bomo znali pritegniti in v njihovo izobraževanje tudi kaj vložiti? Se bo z dobro voljo Občinske raziskovalne skupnosti Litija le kaj premaknilo na bolje ali bomo izgubili svoj intelektualni kapital, ki bi ga bili lahko povsod veselji?

Da nam ne bo tega še močno žal?!
M. B.

*Med mile cvetlice
naj me polože,
saj vem, da bo počlo
na grobu srce.*

(Narodna)

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto, odkar te ni več med nami, dragi ata

JAKOB URBANIJA

z Zg. Slivne 19

Ostal si v naših srcih in se te vedno spominjamo. Vsem, ki postojite ob njegovem zadnjem domu, prižigate sveče in prinašate cvetje, se iskreno zahvaljujemo.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka, brata, strica, svaka

FRANCA MEDVEDA

Dolgo brdo 5, p. Polšnik

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje, izkazali pomoč in ga številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala zdravnikom Zdravstvenega doma Litija in vsem sestram, ki so mu v njegovi dolgi bolezni lajšale trpljenje. Zahvaljujemo se tudi govorniku, pevcem in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ne moremo razumeti, da je v pomladi življenja nenadoma utihnilo plemenito srce našega ljubelega Stanija.

Ob boleči, mnogoperani in nenadomestljivi izgubi ljubelega moža, očka in sina

STANIJA GABRIJELA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in poslovnim sodelavcem, ki so v teh težkih trenutkih izrekli ustna ali pisna sožalja in tolažbo, nesebično pomagali, darovali cvetje, ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti ter se poklonili njegovemu spomenu. Posebno se zahvaljujemo govornikom za toplo izrečene besede ob slovesu, moškemu pevskemu zboru, gasilskemu društvu, mladim in krajanom krajevnih skupnosti Polšnik, župniku za opravljen obred, sodelavcem Strojne tovarne Trbovlje, delovne organizacije ELMA Proizvodnja elektromateriala Čatež, obrat Polšnik, vzgojnovarstveni organizaciji Trbovlje in Splošnemu gradbenemu podjetju BETON Zasavje-Trbovlje. Iskrena hvala vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi.

Žaljuči: žena Vilma s sinčkom Matejem, mama, oče in vsi njegovi

*Saj ni rečeno, da te ni,
čeprav tvoj glas se več ne sliši.
Beseda tvoja v nas živi,
med nami si vedno ti.*

V SPOMIN

9. aprila sta minili dve leti žalosti in bolečine od mnogo prerane izgube našega ljubelega sinka, brata in vnučka

RUDIJA KOTARJA

iz Borovaka pri Polšniku

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje in svečke na njegov prerani grob. V naših srcih boš vedno z nami.

Tvoji: očka, mamica, sestrice ter ata in mama

*Ni je večje bolečine,
kot v dnevih bede
nositi v srcu srečnih
dni spomine.* (D. Alighieri)

V SPOMIN

V nedeljo, 28. maja, je minilo dolgo in žalostno leto, odkar je lepega pomladnega dne za vedno odšel od nas naš dragi

STANE ZAGORC

Zapustil nas je tako hitro in nepričakovano, zapustil nas je mnogo prezgodaj, zato je žalost toliko hujša, rane žalosti nezaceljene. Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, prinašate cvetje in prižigate svečke.

Žena Albina, sin Vasja, mama Zora, brat Janez in ostalo sorodstvo

*Ljubil si zemljo,
ljubil si dom
in v cvetočem, sončnem maju
odšel si v tih mirni dom.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, dedka in pradedka

FRANCA ANŽURJA

iz Širmanskega hriba 1

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za spremstvo na njegovi zadnji poti, izraženo sožalje in darovano cvetje. Posebna hvala GD Zavrstnik, pevskemu zboru Lipa, ZB desni breg, ZB Kresnice in ZB Velika Štanga, govorniku tov. Albinu Jesenšku, gospodu župniku in dekanu Mastniku iz Litije za lepo opravljen obred. Iskrena hvala vsem!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi mame in stare mame

EMILIJE BAJC

iz Zg. Jablanice 2

se zahvaljujemo vsem sorodnikom in vaščanom, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in jo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala tudi gospodu župniku za opravljen obred ter moškemu pevskemu zboru za zapete žalostinke.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega
dragega moža in ata

JOŽETA JELNIKARJA

iz Kresnic 51

se vsem sorodnikom, sovaščanom in prijateljem iskreno zahvaljujemo za darovano cvetje, izrečeno sožalje in vsestransko pomoč v stiski. Še posebno se zahvaljujemo Gasilskemu društvu Kresnice za lepo opravljen pogreb, govorniku Stanetu Pepelnaku za lep govor, cerkvenim pevcem za zapete pesmi in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Francka, sinova Franci in Jože z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

ANGELE PINTAR

iz Ponovič

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo doktorju Sašiču za njegovo nesebično pomoč, tovarišici Hauptmanovi za lep poslovilni govor in savskemu gospodu župniku za lepo opravljene pogrebne slovenosti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči in prezgodnji izgubi našega dragega
moža, očeta in starega očeta

FRANCA GORNICA

iz Litije

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem ter sodelavcem LIL Zagorica, ki ste z nami sočustvovali, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se gospodu župniku Masniku za lepo opravljene pogrebne slovesnosti in govorniku Albinu Jesenšku za poslovilne besede. Vsem še enkrat hvala.

Žalujoči: žena Mihaela, sin Franci z družino in hčerka Zdenka

ZAHVALA

Ob izgubi sina, brata in strica

MILANA BAJDETA

iz Sp. Hotiča

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili k zadnjemu počitku. Lepo se zahvaljujemo gospodu župniku za opravljen obred, pevcem za lepo zapete žalostinke in govorniku za lepo izrečene besede slovesa.

Vsi njegovi

Umrla

je naša teta

EMILIJA FEMEC

Slakanova Mimi
iz Cerovice 10

Zahvaljujemo se vsem znancem in prijateljem za izražena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Nečakinje: Fani, Danica, Ljubica, Hella in Ditta

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža,
očeta in dedka

VIKTORJA BALOGA

iz Kresnic

se zahvaljujemo vsem, ki so v najtežjih trenutkih z nami sočustvovali ali nam na kakršenkoli način pomagali. Posebno se zahvaljujemo pevcem iz Kresnic in tovarišu Pepelnaku za poslovilne besede.

Vsi njegovi
Kresnice, 10. 5. 1989

IZ MATIČNEGA URADA

Poroke, rojstva, smrti...

V mesecu aprilu se je na območju občine Litija rodilo 10 dečkov in 8 deklic. Na gradu Bogenšperk se je poročilo 43 parov, med njimi:

Kotar Alojz, šofer iz Radanje vasi, in Kralj Tatjana, grafični tehnik iz Radohove vasi, Uhan Marko, devizni referent z Mirne, in Kužnik Marjana, organizator dela iz Novega mesta, Starič Franci, avtoličar iz Velike Loke, in Miklavčič Anica, delavka iz Trebelnega, Lazar Janko, orodjar iz Podlipovice, in Arh Marija, prodajna referentka iz Podlipovice, Ajdišek Stanislav, strojni ključavničar iz Strmca, in Krajšek Frančiška, delavka iz Homa, Starin Dušan, tonski mojster iz Ljubljane, in Uršič Angela, komercialistka iz Ljubljane, Prvinšek Alojz, RTV mehanik iz Zagorja ob Savi, in Murn Tanja, tekstilna tehnologinja iz Trbovelj, Štibernik Bojan, farmacevtski tehnik iz Kotredeža, in Sotenšek Metka, referentka iz Kotredeža, Pajk Branko, avtomehanic z Vira pri Stični, in Pevec Dragica, kmetijski tehnik iz Pustega Javorja, Pečnik Anton, prodajalec iz Trbovelj, in Smešnik Breda, vzgojiteljica iz Dobovca, Smrke Drago, delavec iz Škovca, in Strnad Marjanca, delavka iz Dobrniča, Recer Janko, dipl. ing. elektr. iz Lukovice, in Kuhelj Jasna, študentka iz Ljubljane, Adamlje Rudolf, avtoprevoznik iz Razbor, in Gorišek Vanja, višja knjižničarka iz Razbor, Valenčak Tomaž, delavec iz Trzina, in Per Natalija, prodajalka iz Trzina, Lamovšpek Izidor, delavec iz Litije, in Kovač Romana, prodajalka iz Zagorja ob Savi, Mlakar Martin, žerjavovodja iz Laškega, in Knez Irena, ekon. tehnik iz Dola pri Hrastniku, Medved Robert, zidar iz Jelše, in Oven Gabrijela, oblikovalka lesa iz Litije, Drolc Viktor, skladiščni delavec iz Čemšenika, in Remškar Ivanka, kuharica iz Čemšenika, Rojko Bojan, geodetski tehnik iz Ljubljane, in Petkovšek Mojca, komercialna referentka iz Vrhnik, Probs Rudolf, avtoličar iz Litije, in Virant Marinka, računovodja iz Ljubljane, Mrva Marko, oblikovalec kovin z Vač, in Avbelj Kristina, administratorica iz Bitič, Brumen Uroš, operater iz Kamnika, in Vinšek Marjana, blagajnik iz Košič, Vrhovec Zvonko, ing. strojništva z Vira, in Križnik Damijana, učiteljica iz kamnika, Rudman Dušan, strojni tehnik iz Krškega, in Cunder Vera, administratorica iz Ljubljane, Matko Stojan, gradbeni tehnik iz Ljubljane, in Kržan Nevenka, dipl. sociologinja iz Ljubljane, Tunjič Zvonko, avtomehanic iz Orahovice, in Zidanšek Manca, knjigovodja iz Trbovelj.

Umri v mesecu aprilu: Mandelj Albina, 89 let, z Ustja, Jelnikar Jožef, 79 let, iz Kresnic, Medved Leopold, 54 let, iz Gradiških Laz, Pintar Angela, 83 let, iz Ponovič, Balog Viktor, 66 let iz Kresnic, Sosič Danijela, 75 let iz Litije, Kolman Frančišek, 53 let, iz Litije.

Jelka Bric

Partizanski koridor

Ko mi je pred leti uredniški odbor Litijskega zbornika NOB I. predlagal sodelovanje, sta me v že zbranem gradivu prevzeli zlasti dve temi: partizansko civilno taborišče in prehodi čez Savo.

O prvi nisem vedela ničesar, ne med vojno in ne po njej. Pozornost in naklonjenost, vsaj moja, pa sta zbudili imenitna organiziranost in ganljiva prisrčnost tudi v njihovih družinskih odnosih. Navsezadnje: koliko slovenskih očetov pa se lahko pohvali, da je v trdi vojni zimi na svojem telesu sušilo mokre plenice svojega otroka?

O drugi temi sem do tedaj seveda vedela že marsikaj. Imela sem celo nekaj izkušenj, s kakršnimi se ni mogel hvaliti čisto vsak partizan. Na svojih partizanskih poteh sem morala proti koncu zadnje vojne zime zabresti tudi v Sošo, tam nekje med Tolminom in Kobaridom. Prav toplo ob tem srečanju z našo »bistro hčerjo« ni bilo, pogreli pa so nas na drugem bregu vsaj suhi čevlji, ki smo jih lahko prenesli čez vodo. Toda ko smo se čez nekaj dni vračali po približno isti poti, je bila stiska na soških bregovih tako huda, da ni bilo misliti na sezuvanje na enem bregu in obuvanje na drugem. Nekaj soške vode je tako šlo z nami, in ko smo ji čez čas primešali še tisto iz Bače...

Ko sem prebirala gradivo za Litijski zbornik NOB I., je bil tudi še vedno kar živ spomin na led, ki je nastajal v žilah, ko je v partizanski koloni »po vezi« prišlo do ušes: »Tišina!« Ali še rajše: »Stroga tišina!« Če že prej nismo vedeli ali mislili, je bilo tedaj jasno, da smo pred nevarno pastjo. Včasih je bila železnica, včasih cesta, večkrat kar obe. In ko smo bili na drugi strani, je bilo, kot bi se na novo rodili.

Toda tu, med Lazami in vasjo Sava, na komaj nekaj deset kilometrov

dolgem in ponekod komaj nekaj sto metrov širokem svetu, so bile cesta, proga, reka Sava, spet cesta ali pa v obrnjenem vrstnem redu in za povrh največkrat, bodisi na začetku ali na koncu, še meja, tista meja, ki je še oba zaveznika, ki ju je razmejevala, nista lepo gledala, kaj šele partizani. Če si tu prišel npr. samo čez cesto in železnico, si šele zares prišel v past.

To pa mi je vzbudilo spoštovanje in občudovanje tako tistih, ki so morali »čez«, in še bolj tistih, ki so jim pri tem pomagali. Pa je bilo v gradivu o tem zapisanega komaj za vzorec, komaj za opozorilo, kakšen »promet« je bil na tem področju.

Zato pozdravljam prizadevanja aktivistov litijskega okrožnega odbora Osobodilne fronte, da nam, ne najboljšim poznavalcem takratnih razmer, približajo tisti čas, tisto organizacijo in predvsem tiste ljudi, ki so ji z vsem srcem služili. Mnogi zanj tudi umrli. Priporočam objavo doslej zbrane gradiva, saj nam potrjuje, da sta sovražniku nevarna tako tank kot majhen čoln na reki, tako top kot veslo, če so le pravi ljudje v njem in okrog njega.

Štiri vojna leta so noč za nočjo, včasih tudi podnevi, v zimskem mrazu ali poletni pripeki, po presušeni ali prepolni rečni strugi Save prehajali z levega brega na desni, z desnega na levi in naprej po vse bolj utečenih poteh, stran od sovražnika in čim bliže k tistim, ki so se mu upirali. Prehajali so posamič, morda kar izgubljeni sredi neznanih ovir, sčasoma pa vse bolj družno, včasih tesno oprijeti, da ne bi zgubili drug drugega in da bi vsi prišli »čez«. Spočetka so jim lahko pomagali le posamezniki, občutljivi za prve okupacijske človeške stiske, pozneje pa vedno bolj prepričani in vse bolj

trdni člani verige, speljane po obeh bregovih in še daleč onkraj njih. Zato jih je bilo tudi vedno več, ki so znali, mogli in hoteli opraviti, kar so od njih pričakovali. Pričakovali pa s(m)o veliko.

Ko so začeli, so znali predvsem izrabljati šibkosti v sovražnikovem (in naravnem) kljubovanju, nato pa vse bolj moč in organiziranost gibanja, na litijskem in vsem slovenskem območju.

Sestavljalci tega zbornika so si res prizadevali, da bi nam prikazali, kako veliko delo je bilo opravljeno. Številke so zgovorne, čeprav so včasih morda le približne. Vseeno, vsaj mene, prepričajo. Toda še bolj kot deset in deset tisoč prehodov zbuja občudovanje, da je to veliko in nevarno delo (prehodi brigad in velikih partizanskih enot so potrebni še drugačnega razmisleka) opravila komaj kaj več kot peščica ljudi, in prav je, da smo zvedeli zanje. Če se raziskovalcem tega področja le še ni posrečilo zvedeti prav za vse, ki so sodelovali pri tem, bodo gotovo našli še priložnost, da tako ali drugače spregovorijo tudi o njih. Škoda bi bilo, če ne bi.

Natis tega gradiva podpiram tudi zato, da bi z njim opogumili tudi druge poznavalce; da bi nam še več napisali o terenu, zaledju, od koder so »popotniki« prihajali in kamor so nato odhajali; da bi še več povedali, kdo, kje in kako je svetoval tem »popotnikom«, kateremu prehodu naj se približajo in kateremu ogneju; kdo so bili tisti, ki so skrbeli, da so na pravih mestih in pravi ljudje skoraj pri priči vedeli, kdaj je sovražnik na tem področju spremenil svoje navede, kdaj ga je bilo več, kdaj manj, in tako preprečevali, da mu »popotniki« niso prihajali naravnost pred puške; morda bi nam o tem kaj napisali tudi

tisti, ki so morali hoditi »čez«, kako so se na primer počutili, kaj pričakovali, so kdaj dvomili o sposobnosti tistih, ki so se jim morali prepustiti na milost in nemilost. Iz svojega spomina lahko dodam, da sem takrat res verjela in sem še danes prepričana, da nas je »naš« vodnik spravil po najboljši možni poti na drugi soški breg.

Vsi, ki so sodelovali, so morali biti sposobni presojeti razmere, ločiti pomembno od nepomembnega, predvsem pa so morali imeti radi narodnoosvobodilno gibanje in njegove udeležence. Šteti so jih morali za svoje. Oporo za izrečeno misel nahajam tudi v samem gradivu. Zdi se mi, da po vzponih ni bilo padcev, padcev namreč, ki bi bili posledica medsebojnih nasprotij in slabosti v gibanju. Če ni šlo, kot bi moralo iti, ni šlo, ker se je tudi sovražnik prilagajal našemu delu, ker se narava ni hotela pokoravati in ozirati na naše potrebe. V neprestani bitki z obojem so se utrjevali in zoreli v človeški povezanosti brodarji in čolnarji, kurirji in obveščevalci, ljudje na javkah in drugi, ki so sodelovali pri tem. Nihče jim njihovega ravnanja ni predpisal, nihče ukazal, zahteval ga je boj, neprestan boj.

In slednjič podpiram objavo tega gradiva zato, da bi se tudi na drugih področjih in območjih lotili podobnih raziskav. Prijetna pa bi bila tudi misel in upanje, da bomo kmalu dočakali slovensko monografijo o takih prehodih; verjetno litijskemu prehodnemu ozemlju drugi niso bili nič podobni, razen po tem, da so povsod morali eni »čez«, drugi pa so jih vodili in pri tem imeli eni več, drugi pa manj žrtev.

(objavljeno v reviji BOREC št. 3/4—1989)

Šesti občinski pionirski kviz »Preprečujmo požare«

V okviru aktivnosti, ki jih izvajajo gasilska društva v naši občini, je tudi sodelovanje z osnovnimi šolami, kjer delujejo pionirska društva MLADI GASILEC. O njihovi pomembnosti in koristnosti bi lahko veliko napisali.

Vsako leto poteka občinski pionirski kviz mladih gasilcev na temo Preprečujmo požare. Letos je bil izveden 6. občinski kviz PDMG 8. maja 1989 v Gabrovki. V znanju o preprečevanju požarov in požarni preventivi so se pred polno avlo v Osnovni šoli Gabrovka pomerili pionirji iz OŠ Dole, Gabrovka, Jevnica, Kresnice, Vače in Šmartno.

Komisija, ki je ocenjevala njihove odgovore, ni imela lahkega dela. Znanje tekmujočih ekip je zahtevalo še dodatna vprašanja, kar je tekmovalno vzdušje še povečalo.

Tekmovalne ekipe so se razvrstile z minimalno razliko v točkah takole: 1. PDMG KRESNICE, 2. PDMG DOLE, 3. PDMG GABROVKA, 4. PDMG ŠMARTNO, 5. PDMG JEVNICA in PDMG ŠMARTNO.

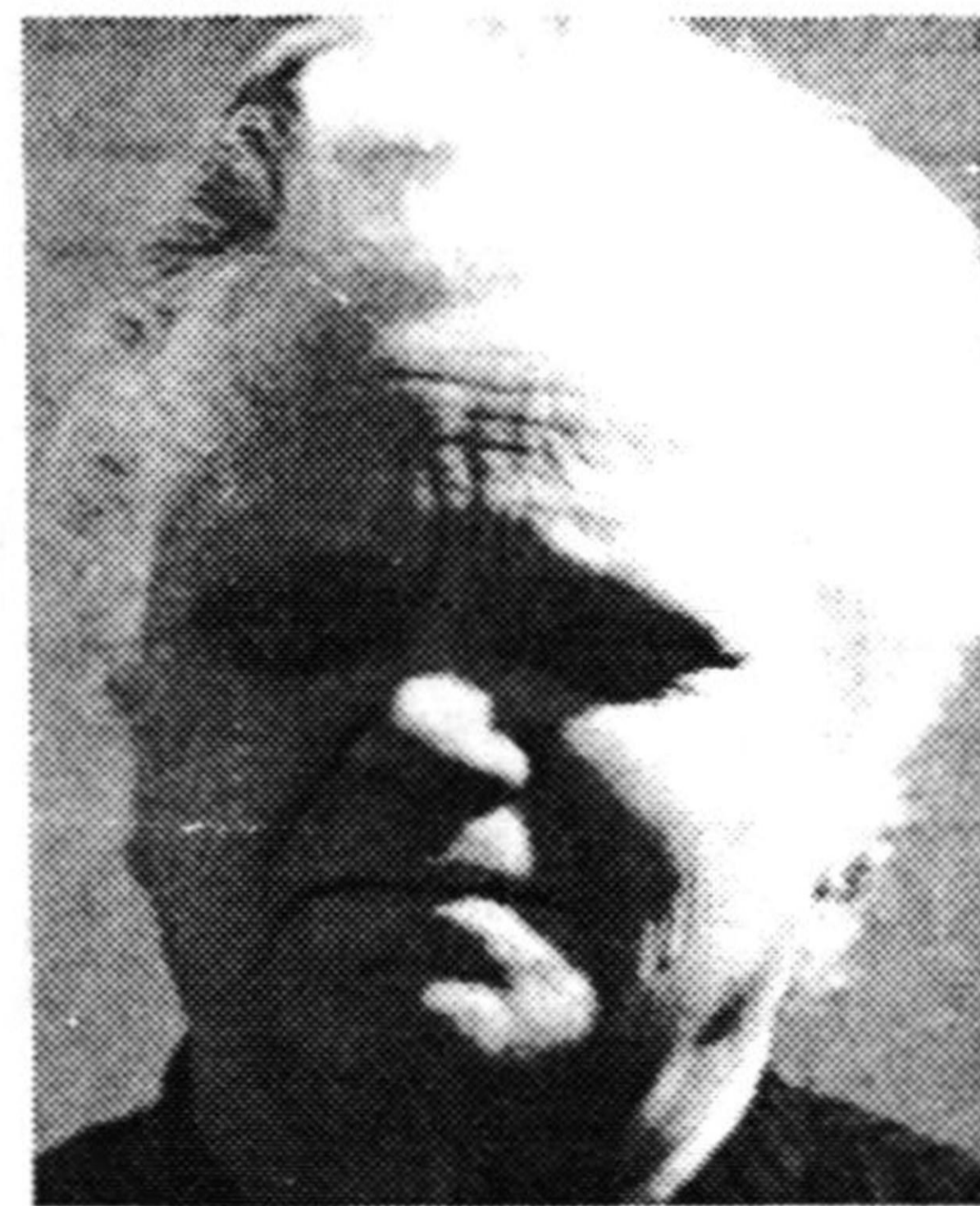
Vse ekipe so dobile priznanja za sodelovanje. Občinska gasilska zveza Litijska je prve tri ekipe nagradila s praktičnimi nagradami, Gasilsko društvo Gabrovka in KZ Presad pa sta tekmovalce obdarila s praktičnimi darili in Informatorjem, ki je nastal za priložnost sodelovanjem pionirjev in mentorjev PD Mladi gasilec Gabrovka.

Vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je 6. občinski kviz pionirjev na temo Preprečujmo požare uspel, se v imenu komisije za delo s pionirji pri OGZ Litijska in vseh mentorjev omenjenih PDMG zahvaljujemo, posebno pa še Gasilskemu društvu in PDMG Gabrovka za izvedbo kviza.

Delo pionirjev v požarni preventivi se do konca šolskega leta nadaljuje. Tako se po vseh Gasilskih društvih pionirji marljivo pripravljajo za občinsko gasilsko tekmovalno v športno gasilskih disciplinah, ki bo 27. maja 1989 v Litiji, in za republiško srečanje pionirjev gasilcev, ki bo 2. junija 1989 v Metliki.

Branko Ojnik

V spomin Albini Mandelj

V sredo, 12. aprila, smo se na šmarskem pokopališču poslovili od pokojne Albine Mandelj, ene najstarejših Šmarčank, ki je umrla v 90. letu.

Rodila se je na Ustju — v Jančevovi hiši — in tu je tudi ostala. Že kot mlado dekle se je vključila v kulturno-prosvetno življenje kraja in mu ostala zvesta nad 40 let.

Najprej je sodelovala kot pevka v mešanem pevskem zboru »Zvon«, pozneje pa se je pridružila tudi igralski skupini, kjer je ustvarjala še z večjim navdušenjem. Nastopala je v igrah »Micki je treba moza«, »Pričarani ženini«, »Glavni dobitek« ter »Vrag in čevljar«, da omenim le nekatere.

V času NOB je kulturno delo zamrlo, po letu 1945 pa znova zaživel. Tudi Albina Mandelj se je amaterskim kulturnikom kmalu pridružila. V sezoni 1953—54 je šmarski »Zvon«, ki ga je takrat vodil danes že pokojni France Gruden, naštudiral Gobčevo opereto »Planinska roža«, ki je doživela v Šmartnem in Litiji 12 razprodanih predstav. V njej je pokojna Albina Mandelj odigrala in odpela kot Melita eno svojih najuspešnejših vlog. Naj ji bodo te vrstice v spomin in zahvalo za njeno dolgoletno delo v šmarski kulturi, pri Rdečem križu in v povojni ženski organizaciji.

Boris Žužek

Nogometaši Litije v boju za prvo mesto

Nogometne ekipe LITJA, APNARJA in ENOTNOSTI tekmujejo v letošnjem prvenstvu v medobčinski nogometni ligi Ljubljana. Štirinajstčlanska liga je zelo kvalitetna, saj v njej nastopajo ekipe iz Ljubljane, Kočevja, Domžal, Vrhnike in Zasavja.

Moštvo Litije tudi v tej sezoni konkurira za prvo mesto, s tem pa tudi za napredovanje v območno ligo, kar je tudi cilj kolektiva v letošnji sezoni. Trenutno zaostajajo za vodečo ekipo Mengeš za tri točke (z eno manj odigrano tekmo z Ihanom v Litiji). Sicer je do konca prvenstva še šest kol, s tem pa so še tudi realne možnosti za končni uspeh. Moramo poudariti, da je tekmovanje v MNZ Ljubljana dokaj zanimivo, saj so ekipe precej izenačene, kar se vidi tudi iz rezultatov posameznih srečanj, kjer lahko vsaka ekipa premaga drugo ekipo.

Zmagovalno ekipo MNZ Ljubljana čaka še posebno težko delo za vstop v območno ligo, to so kvalifikacije v krogu štirih ekip, od katerih se potem dve uvrstita v območno ligo. Ekipa Litije, ki v letošnji sezoni praznuje 60-letnico obstoja kluba, mora v teh zadnjih sedmih kolih prikazati res dobro igro in premagati konkurente (Mengeš, Usnjar), da bi dokončno uresničila dolgoletni cilj, s tem pa tudi mesto, ki litij-skemu nogometu pripada.

Trener ekipe tov. Zlato Pavlica ima na voljo 20 igralcev. Ekipa je verjetno najmlajša v ligi, kar daje upanje v lepšo prihodnost litijskega nogometa.

V isti ligi pa nastopata še ekipi Anarja iz Kresnic in Enotnosti iz Jevnice. Moramo reči, da nastopata dokaj uspešno, saj sta uvrščeni v sredini lestvice, to pa je tudi garancija, da bosta nastopili tudi v prihodnji sezoni v omenjeni ligi.

Lestvica MNZ Ljubljana-člani »A«

1. Mengeš	20	13	4	3	40:19	30
2. Usnjar	20	12	3	5	36:15	27
3. Litija	19	11	5	3	39:25	27
4. Svoboda	20	9	5	6	34:20	23
5. Kočevje	20	10	0	10	38:25	20
6. Ihan	19	8	3	8	28:23	19
7. Partizan	20	8	4	8	31:43	19
8. Enotnost	20	6	7	7	28:35	18
9. Anpar	20	6	6	8	27:41	18
10. Radomlje	20	8	3	9	25:26	17
11. Dob	20	8	4	8	31:30	16
12. Črnuče	20	4	5	11	20:32	13
13. Livar	20	6	5	9	30:38	11
14. Dana	20	2	2	16	17:52	4

Rezultati 19. kola: Dana:Litija 1:5, Radomlje:Partizan 5:0, Svoboda:Mengeš 2:1, Dob:Usnjar 3:1, Ihan:Anpar 4:0, Livar:Enotnost 0:4, Črnuče:Kočevje 1:0, 20. kolo: Usnjar:Črnuče 2:0, Kočevje:Livar 2:0, Enotnost:Dana 0:0, Anpar:Svoboda 0:3, Mengeš:Radomlje 3:0, Partizan:Dob 0:2, Litija:Ihan preloženo.

Mirko Plaznik

KOLESARSTVO

TEKMUJ SAM S SEBOJ — VSAK JE ZMAGOVALEC

Četrnič na GEOSS

Kolesarska sekcija PARTIZAN Litija in Športno društvo Vače bosta 4. junija organizirala tretji kolesarski vzpon na GEOSS — geometrično središče Slovenije na Sp. Slivni.

Letos pričakujejo organizatorji še večjo udeležbo kolesarjev iz litijske občine in vseh koncev Slovenije, saj postaja kolesarski vzpon na GEOSS kar nekakšen kolesarski praznik, kjer se zbera kolesarji iz vse Slovenije, ki »dajo kaj nase.« Že na lanskoletnem vzponu je med udeleženci krožila misel, da ni pravi kolesar nobeden, ki se ne povzpne tudi na GEOSS, za slehernega Slovenca pa je tudi posebno doživetje, da se s pisano množico poda v središče svoje dežele, in to s kolesom, ki je že od nekdaj priljubljeno prevozno sredstvo Slovencev.

Poleg popularizacije športne rekreacije, tokrat kolesarstva, bo tudi letošnji vzpon na GEOSS številnim kolesarjem in kolesarkam ter gledalcem predstavil geometrično središče Slovenije in vsebino projekta Vače 81 ter GEOSS-a kot enega izmed njegovih najpomembnejših sestavin.

Organizatorji so poskrbeli, da bo vsak udeleženelec, ki bo prispel na cilj, zadovoljen in vesel, saj bodo poskrbeli za osvežilne napitke, medalje za vse, srečelov, glasbo in nagrade za različne naj...

VZPON NA GEOSS

Start: 4. junija ob 10. uri pred Kegljiščem v Litiji
Cilj: GEOSS (Sp. Slivna)
Startnina: 10.000 din
Prijave: od 8.30 do 9.45 na startu
Vsakdo vozi na lastno odgovornost.

Tako kot lani bo tudi letos pisana kolona kolesarjev krenila izpred Kegljišča in naredila propagandni krog po litijskih ulicah, nato pa z zmerno vožnjo krenila proti Zg. Logu do Sp. Hotiča. Tu se bo začelo zares, saj se začne cesta rahlo dvigati, po enem kilometru pa se »postavi pokonci«. Tedaj se začne pihanje, sopihanje, znojenje, stiskanje zob, pritiskanje na pedala in druge »prijetne kolesarske muke«. Zmagovalec na GEOSS-u bo vsak, ki bo uspel premagati vse številne klance in ovinke tja do Vač in še naprej do obeležja GEOSS na Sp. Slivni, saj tudi letošnja prireditev poteka z geslom TEKMUJ SAM S SEBOJ — VSAK JE ZMAGOVALEC.

Najlepše bo na vrhu. Za kolesarje, ki se bodo ozrli navzdol, globoko v dolino, in razmišljali o svoji zmagi nad vsemi klanci in svojimi kilogrami, in za gledalce, ki se bodo tudi letos množično zbrali v Sp. Slivni.

VSAK DOBI MEDALJO!

- vsak udeleženelec, ki pripelje na cilj, prejme lično spominsko medaljo,
- prvi trije prejmejo posebna priznanja,
- priznanja prejmejo najstarejši in najstarejša, najštevilnejša ekipa, najštevilnejša družina...
- vsak kolesar dobi brezplačno srečko za srečelov.

Cesta bo zavarovana (ne zaprta!), kolesarji naj vozijo previdno, zlasti v koloni do Sp. Hotiča — po desni strani upoštevajo cestno prometne predpise.

S. Š.

OBRTNIKI — PODJETNIKI!

Živimo v državi, kjer nam življenje vsak dan kroji nove predpise. Ker ima dan le 24 ur, vam pri poslovanju in lovljenju drveče inflacije zmanjkuje časa še za študij gore uradnih listov.

Zato sodelujmo!

Nudim vam pravne nasvete in pravno pomoč pri vašem poslovanju, če pa ste eden tistih, ki je ob dobro voljo že ob pogledu na poslovne knjige, me pokličite!

GOLOBINEK ALBERTA — pravno svetovanje — vodenje poslovnih knjig, Šumnik 9, 61262 Polšnik, tel.: (061) 873-169

Zahvala

Ob naravni nesreči, ki nas je doletela dne 12. 4. 1989, se iskreno zahvaljujemo pripadnikom gasilskih enot iz Litije, Šmartnega in Brega, Lesni industriji Litija in Zagorice, sosedom, sovaščanom in vsem, ki ste nam na kakršenkoli način nesebično pomagali.

Vsem še enkrat najlepša hvala!

Savškovi iz Zagorice

SERVIS

Tomosovih dvokoles z motorjem in mopedov ter popravilo motornih žag in vrtnih kosilnic

LINDNER MARJAN
Marokova pot 8, Litija
Odprto vsak dan
od 17. do 20. ure

OPTIKA

Čestnik Igor

MAISTROVA 10
61270 LITJA

Delovni čas:
pon., četrtek:
od 12h do 18h
tor., sredo, petek:
od 8h do 15h

NOVO

Vsak petek od 14h do 16h
okulistični pregled v optiki
(preko zdravstvene skupnosti).

ŠPORT IN REKREACIJA

Tek zmage — tokrat prvi domačin, zmagovalci vsi

Letošnji tek zmage je minil v nekoliko bolj skromni udeležbi tekačev, organizator — tekaška sekcija Partizan Litija — ocenjuje, da je bil datum teka nekoliko nerodno postavljen, saj je bil sredi prvomajskih praznikov. Kljub temu pa je bilo blizu 100 tekačev in tekačic z organizacijo teka nad vse zadovoljnih, saj je bila proga »prijetno težka«, dobro označena, nenazadnje pa je vse tekače na cilju pozdravilo — za litijske razmere — kar veliko gledalcev.

Tudi letos je bila proga dolga 12 km in je vodila proti Podšentjurju, pri cerkvi pa so tekači zavili levo v hrib in si tako vzpon podajšali, kar na skoraj 1,5 km. Pri Pogoniku so spet pritekli na cesto in nato po njej nazaj v Litijo. Vsak tekač je na cilju prejel spominsko medaljo kot priznanje za zmago nad kilometri, klanci in samim seboj — zmagovalci so bili vsi, ki so pritekli skozi cilj. Prvi je tokrat pritekkel domačin Tomaž Drnovšek iz Hotiča, ki je s tem osvojil tudi skromno denarno nagrado. Da je Tomaž Drnovšek v zares dobri formi, je

dokazal tudi teden dni kasneje, ko je v trojki ŽAK Ljubljana osvojil prvo mesto na 28 km dolgem Partizanskem maršu v Ljubljani, ki je bil v sklopu prireditve ob osvoboditvi Ljubljane.

Rezultati: moški do 30 let: 1. Tomaž Drnovšek (Hotič) 39,28, 2. Tone Vencelj (Šentvid) 39,39, 3. Pavle Drobne (AK Rudar Trbovlje) 39,58, 4. Tomaž Perše (AD Slovenska Bistrica) 40,10, 5. Vlado Kranjčev (ŽAK Ljubljana) 40,13; **moški od 31 do 45 let:** 1. Grade Milenkovič (Iskra Delta) 40,25, 2. Andrej Vozlič (Trzin) 41,37, 3. Bojan Dečman (Ljubljana) 44,28, 4. Radovan Skubic (Zagorje) 44,38, 5. Janko Merc (Ljubljana — Šiška) 44,53. **Moški nad 45 let:** 1. Maks Stopar (SK Brdo) 45,28, 2. Alojz Kovič (DO Galant) 46,34, 3. Anton Vencelj (Šentvid) 46,46, 4. Franč Rozman (SK Krplje) 48,05, 5. Albin Ština (SDTS Ljubljana) 50,16. **Ženske do 30 let:** 1. Ada Antonin (AK Kamnik) 51,37, 2. Spominka Boldin (Litija) 58,01, 3. Ivi Kirm (Litija) 1.00,38. **Ženske nad 30 let:** 1. Veronika Bohinc (AK Koper) 45,53, 2. Heda Kotar (Rudar Trbovlje) 54,35, 3. Ladislava Polončil (ŠD Pravniki Ljubljana) 57,32.

Š. S., foto: M. Š.

Slovenija Moja dežela.

Pohod na Janče

Center interesnih dejavnosti mladih v okviru tradicionalne proslave na Jančah organizira v nedeljo, 27. maja, pohod na Janče tudi iz litijske smeri. Startno mesto bo v Litiji pred spomenikom NOB med 7. in 8. uro, pot pa bo udeležence vodila skozi Podkraj proti Širmanskemu Hribu, mimo Male Štange do Tujega Grma in naprej do Janč, kjer bo ob 11. uri osrednja proslava. Udeležite se prijetnega sprehoda od Litije do Janč.

Rudi Bregar

Tek na Petelinjek

V Gabrovki so člani ŠD Presad Gabrovka na dan OF izvedli že 11. tradicionalni tek na Petelinjek. Udeležili so se ga tekači in tekačice iz vse Slovenije. V Gabrovko hodijo nekateri tekači zelo redno, predvsem pa tisti, ki so zadovoljni s tekom samim, torej tudi s progo in s tovariškim srečanjem. Člani ŠD Presad Gabrovka so se odločili, da bodo gojili športne in telesne aktivnosti zaradi aktivnosti samih in iz potrebe po gibanju, ne pa zaradi denarnih in drugih stimulacij. V prvi vrsti hočejo zadovoljiti željo po gibanju krajanom KS in občine. Zato pa so toliko bolj veseli udeležbe tekačev od drugje, saj prihajajo nekateri tekmovalci na lastne stroške zaradi teka samega tudi iz 150 in več kilometrov oddaljenih krajev.

Tekmovalci so za prva tri mesta prejeli medalje, za 4. in 5. mesto diplomu, za stimulacijo množičnosti pa še za 4. in predzadnje mesto praktično nagrado, ki jo je podaril pokrovitelj teka obrat Presad Gabrovka.

V pionirskih kategorijah so bili najuspešnejši tekmovalci iz trboveljskega Rudarja. Posebno pohvalo pa zasluži za odlične rezultate družina Vencelj iz Šentvida pri Stični.

REZULTATI TEKA:

Mlajši pionirji l. 1978 in mlajši (2,4 km): 1. mesto: Martinčič Tomaž — 9,39 — ŠSD Gabrovka, 2. mesto: Škrinjar Matjaž — 9,47 — RUDAR Trbovlje, 3. mesto: Cerjak Gregor — 9,57 — RUDAR Trbovlje.

Pionirke l. 1974 in mlajše (1 km): 1. mesto: Grm Sonja — 5,08 — ŠSD Gabrovka, 2. mesto: Nadu Katarina — 5,16 — RUDAR Trbovlje, 3. mesto: Škrinjar Maja — 5,18 — RUDAR Trbovlje.

Starejši pionirji l. 1974—1977 (2,4 km): 1. mesto: Rus Luka — 8,29 — RUDAR Trbovlje, 2. mesto: Rus David — 8,42 — RUDAR Trbovlje, 3. mesto: Tomc Sašo — 8,55 — ŠSD Gabrovka.

Članice l. 1959 — 1973 (7 km): 1. mesto: Boldin Spominka — 34,59 — Litija, 2. mesto: Gros Darja — 36,01 — ŽAK Ljubljana, 3. mesto: Kirm Ivi — 36,36 — Litija.

Starejše članice l. 1958 in starejše (7 km): 1. mesto: Bohinc Veronika — 27,22 — Koper, 2. mesto: Kotar Heda — 33,31 — PARTIZAN Trbovlje, 3. mesto: Vencelj Marija — 34,54 — Šentvid pri Stični.

Člani l. 1959 — 1973 (11 km): 1. mesto: Vencelj Tone — 38,02 — HOBI Šentvid pri Stični, 2. mesto: Imperl Janez — 38,40 — AK Radeče, 3. mesto: Čebin Marjan — 39,51 — RUDAR Trbovlje.

Starejši člani l. 1944 — 1958 (11 km): 1. mesto: Pavliha Lado — 38,25 — KIT KAZINO Nova Gorica, 2. mesto: Žerjav Srečo — 39,35 — Ljubljana, 3. mesto: Đuričič Tone — 39,47 — Mojstrana.

Veterani l. 1943 in starejši (11 km): 1. mesto: Vencelj Anton — 45,15 — HOBI Šentvid pri Stični, 2. mesto: Lesjak Janez — 45,30 — PARTIZAN Ljubljana, 3. mesto: Struna Albin — 47,33 — Ljubljana.

IGOR MEDVED

Nov telesnokulturni objekt v Litiji

V Velikem vrhu gradijo teniško igrišče

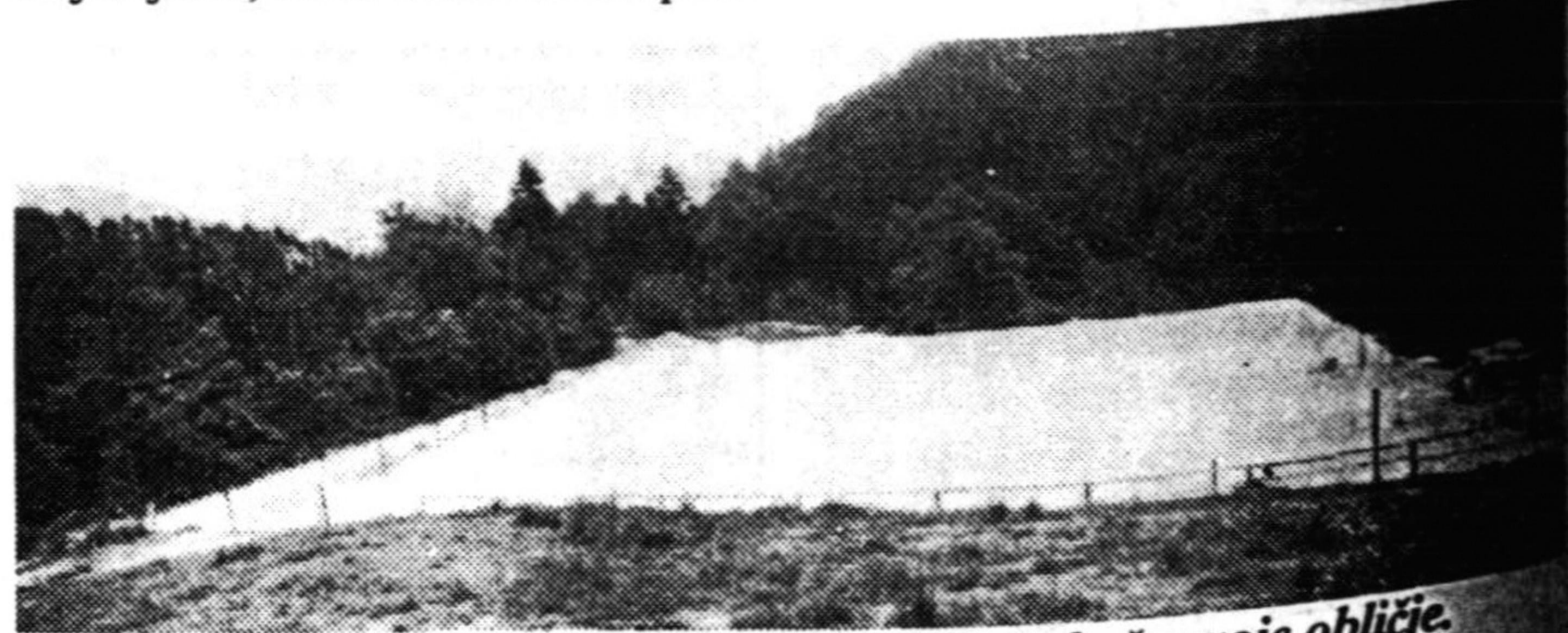
Da Litijani nimamo ne vem koliko športnih objektov, je splošno znano. Poleg telovadnice pri OŠ smo nekoč imeli še trim stezo na Bogenšperku, to pa je bilo tudi vse. O bazenu seveda lahko sedaj, ko je Sava — nekoč priljubljeno kopališče — tako umazana, samo sanjamo.

Pa so se našli entuziasti, ki v neposredni bližini Litije, na idiličnem kraju v Velikem Vrhu, gradijo pravo pravcato teniško igrišče, natančneje, kar dva taka igrišča. Investitorja sta Igor Kastelic iz Litije in Milka Zgonc iz Velikega Vrha, ki trenutno urejujeta vrhno plast tega teniškega lepota. Čez približno mesec dni, tako zatrujeta, bodo dela končana in igrišče odprto. Do njega bodo imeli Litijani 2,8 km lepo urejenega makadama.

Če vam ne bo ravno do igranja, ki bo teklo vse dni, se boste lahko naužili sprehodov, borovnic, lepega razgleda, ali pa se okrepčali s čim slastnejšim. Ob otvoritvi bo znan tudi natančnejši urnik igranja in vsi pogoji, mi pa vsem že zdaj obljublamo, da se bomo s fotoapara-

tom in beležnico odpravili tja in pripravili za vas podrobnejše informacije. Že zdaj pa lahko zapišemo: čestitamo investitorjem za tako smelo odločitev, bodočim uporabnikom te površine pa želimo dober udarec po žogici.

J. S., foto: M. Š.

Bodoče teniško igrišče v Velikem vrhu že kaže svoje oblike.

GLASILO OBČANOV

Ustanovitelj: Občinska konferenca SZDL Litija. Glavni urednik: Andrej Kralj. Ureja uredniški odbor: Jože Sevljak (odgovorni urednik), Mija Bernik, Dušan Gnezda, Franc Končar, Marina Krnel, Gorazd Mayretič, Slavko Rokavec, Marjan Šuštaršič, Boris Žužek, Jelka Belec (lektorica Glasila občanov). Predsednik izdajateljskega sveta: Miro Kaplja. Oblikovanje in tehnično urejanje: Drago Pečenik. Priprava za tisk: DIC, TOZD Grafika Novo mesto. Tisk: A. Jovanovič, Litija. Naslov uredništva: Litija, Parmova 9, tel.: 881-102. Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.